

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**REGLEMENTĂRI PRIVIND
ASOCIAȚIILE DE ELEVI ȘI
PĂRINȚI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL
PREUNIVERSITAR**

studiu documentar

martie 2022

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:

<http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză Claudia Vlad

Consilier parlamentar - Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București

Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070

E-mail: doc@cdep.ro

CUPRINS

CONSIDERAȚII GENERALE.....	4
CADRUL LEGAL ÎN UNELE STATE MEMBRE ALE UE.....	5
AUSTRIA.....	5
BULGARIA	8
CIPRU.....	8
CROAȚIA.....	8
CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ	10
ESTONIA	11
FINLANDA.....	14
FRANȚA	16
GERMANIA	17
ITALIA	20
LETONIA	22
LITUANIA	23
OLANDA.....	23
POLONIA.....	24
PORTUGALIA	26
ROMÂNIA.....	28
SLOVACIA	29
SLOVENIA.....	32
SPANIA	35
SUEDIA	37
UNGARIA	39
MAREA BRITANIE.....	42
CANADA	44
S.U.A. (Minessota)	48
WEBOGRAFIE	50

CONSIDERAȚII GENERALE

Consolidarea parteneriatului familie-școală și creșterea participării părinților la luarea deciziilor educaționale reprezintă o modalitate eficientă în combaterea părăsirii timpurii a școlii (și o sumă de cercetări sociologice pe această temă vin să confirme această teză). Participarea părinților la deciziile legate de educație/ învățare, precum și la cele ce privesc organizarea școlii și activităților acesteia, promovează transparența și o mai bună adaptare la nevoile reale ale familiei, creând și consolidând sentimentul responsabilității comune (școală -părinți) în derularea procesului educativ. În majoritatea țărilor europene, rolul părinților în activitatea școlilor este recunoscut prin lege, iar drepturile acestora sunt garantate prin prevederi normative care detaliază cu privire la natura acestora (proceduri care privesc participarea la luarea deciziilor în sfera activității școlare sau în administrarea patrimonială a acesteia, rolul părinților raportat la consiliile de administrație și consiliile elevilor, consiliile de clasă etc.).

În practică, abordările privind implicarea și capacitatea părinților de a influența activitatea școlilor este diferită (și depind de factorii instituționali, variabilele culturale și participative la nivelul societății etc.). În timp ce abordările formale, cum ar fi reglementarea/constituirea asociațiilor și consiliilor părinților (respectiv consultările cu acestea) pot fi modalități eficiente de a implica părinții, sunt necesare și abordări mai puțin formale dar incluzive/ integrative (scopul acestora fiind de a se asigura că toți părinții sunt luați în considerare). Este deosebit de important, ca părinții și familiile din mediile socio-economice vulnerabile să aibă o reprezentare adecvată în procesul de luare a deciziilor școlare.

Participarea elevilor la viața școlii și formulele constitutive de tipul *Consiliului elevilor* reprezintă o modalitate utilă de responsabilizare a elevilor.

Atribuțiile *Consiliului elevilor* sunt:

- să reprezinte elevii în fața conducerii școlii;
- să fie „purtătorul de cuvânt” al elevilor din școală;
- să reprezinte școala în relația cu celelalte Consilii ale elevilor;
- să promoveze drepturile elevilor, precum și atribuțiile Consiliului Elevilor;
- să reprezinte elevii raportat la factorii decidenți care elaborează politicile din domeniul educației.

În mod evident, conducerea școlilor – dincolo de prevederile stabilite de autoritatea de reglementare competentă la nivel național - are un rol important în stimularea implicării părinților și elevilor și transparența proceselor decizionale.

CADRUL LEGAL ÎN UNELE STATE MEMBRE ALE UE

Ca urmare a solicitării **ECPRD 4997 (Pre-university students' right of association)** privind măsurile adoptate de statele membre ale UE, Marea Britanie, Confederația Elvețiană, Canada, în domeniul asociațiilor de elevi și părinți în învățământul preuniversitar, lansată de Direcția studii și documentare legislativă Centrului European de Cercetare și Documentare Parlamentară¹ (ECPRD), răspunsurile statelor au fost următoarele:

AUSTRIA

I. Reprezentarea elevilor la nivelul secundar II (AHS-Oberstufe - clasele 9-12) este reglementată prin lege și se desfășoară pe două niveluri, la nivelul școlii respective (1) și la nivel extracurricular (2):

(1). *La nivelul școlii:*

Elevii de liceu își aleg reprezentantul. Purtătorul de cuvânt al școlii și adjuncții reprezintă interesele elevilor în comitetul comunității școlare. În acest comitet lucrează împreună câte trei reprezentanți din rândul elevilor, profesorilor și părinților.

Temeiul legal este [Legea privind instruirea școlară cu modificările și completările ulterioare](#)

(2). *La nivel extracurricular:*

Pe baza structurii de reprezentare a unei structuri școlare (reprezentantul clasei, reprezentantul școlii), există reprezentanți ai elevilor la nivel de federație și la nivel de state federale.

În plus, există o reprezentare a elevilor din „institututele centrale de predare”, pentru anumite școli care sunt subordonate din punct de vedere legal, implementării deciziilor Ministerului Federal al Educației, Științei și Cercetării (inclusiv așa-numitele „institute centrale de predare”, cum ar fi Muzeul Comerțului Tehnologic, Institutul Federal Tehnic Superior și Institutul de Cercetare din Viena XX).

Temeiul legal se regăsește în [Legea Consiliului Elevilor](#).

2.1 Consiliile regionale ale elevilor (*Landesschülervertretungen, LSV*):

Acestea sunt alese de către reprezentanții școlii. În fiecare land există trei purtători de cuvânt ai școlilor de stat pentru fiecare tip de școală - pentru școlile secundare de

¹ Centrul European de Cercetare și Documentare Parlamentară (ECPRD) este un organism de cooperare interparlamentară și de promovare a schimbului de informații, idei și experiență între parlamentele naționale ale statelor din Europa (îndeosebi), aflat sub egida Parlamentului European și a Consiliului Europei. Camera Deputaților face parte din această structură europeană.

învățăământ general (AHS), școlile vocaționale superioare (BHS) și respectiv pentru școlile profesionale (BS).

Un LSV are între 12 și 30 de membri. Direcțiile de învățăământ sunt responsabile pentru anunțarea și implementarea rezultatului alegerilor.

2.2 Consiliul central al elevilor (*Zentrallehranstaltenschülervvertretung, ZSV*):

Acesta este ales de reprezentanții anumitor școli, care sunt subordonate direct, din punct de vedere juridic, implementării deciziilor Ministerului Federal al Educației, Științei și Cercetării. Reprezentanța centrală a elevilor școlilor are patru membri - și anume doi membri din zona școlilor superioare tehnice și comerciale și a Institutului Federal de Pedagogie Socială din Baden, și doi din zona școlilor agricole și forestiere (superioare agricole și școli silvice, colegii agricole și silvice și colegii forestiere). În zona instituțiilor centrale de învățăământ, Ministerul Federal al Educației, Științei și Cercetării este responsabil pentru anunțarea și implementarea rezultatului alegerilor.

2.3 Consiliul federal al elevilor (BSV):

BSV se conectează la sistemul de reprezentare a elevilor din școlile de stat și este alcătuită din 27 de purtători de cuvânt ai acestor școli, din toate cele nouă landuri din AHS (Școli secundare pentru învățăământ general), BMHS (Școli vocaționale de nivel mediu și superior) și BS (Școli profesionale), precum și doi reprezentanți ai instituțiilor de învățăământ centrale din domeniile învățăământului tehnico-comercial și învățăământului agricol și silvic.

Purtătorul de cuvânt al școlilor federale este ales în cadrul primei ședințe interne a BSV dintre membrii săi, pe durata unui an școlar. Ministerul Federal al Educației, Științei și Cercetării este responsabil pentru anunțarea și implementarea rezultatului alegerilor.

II. Consiliile regionale ale elevilor (LSV) sunt responsabile cu reprezentarea intereselor elevilor din liceele generale, școlile vocaționale superioare, precum și din școlile profesionale și școlile politehnice din landuri, la nivelul autorităților în domeniu și parlamentului federal.

Consiliul central al elevilor (ZSV) este responsabil cu reprezentarea intereselor elevilor față de autorități și de organele statutare ale grupurilor de interes în domeniul educației.

Consiliul federal al elevilor (BSV) reprezintă interesele elevilor de liceu (nivel II) (în probleme importante care exced limitele landurilor) în fața Ministerului Federal al Educației, Științei și Cercetării, alte autorități în domeniu, Consiliul Federal și organelor statutare ale grupurilor de interes din domeniul educației.

Atribuții:

- consilierea autorităților școlare în problemele fundamentale ale predării și educației;
- depunerea de propuneri de adoptare a legilor și regulamentelor în domeniu;
- transmiterea de avize cu privire la proiecte de legi și regulamente, formularea de propuneri în materie de instituții școlare și cu privire la dotarea materială a acestora;
- formularea unor recomandări cu privire la chestiuni legate de ziarele/publicațiile școlare;
- consiliere privind problemele de coordonare națională a evenimentelor școlare, precum și implementarea acestora;
- publicarea de circulare și fișe de informare pe probleme școlare ;
- planificarea și implementarea de evenimente de formare continuă pentru reprezentanții elevilor ;
- solicitarea de clarificări privind unele nelămuriri/ sesizări ;
- planificarea și implementarea deciziilor consiliilor elevilor.

Reprezentanții elevilor trebuie să discute și să îndeplinească atribuțiile care le revin în ședințe interne, în ședințe comune cu reprezentanții autorităților școlare și în cadrul consiliilor elevilor.

III. Părinții sau tutorii legali ai elevilor de liceu au posibilitatea de a se organiza în „asociații de părinți”. Acestea funcționează în baza [Legii Asociațiilor din 2002, cu modificările și completările ulterioare](#), dar [Legea privind instruirea școlară](#) prevede că directorii trebuie să promoveze înființarea, organizarea și funcționarea acestora.

Organele Asociațiilor de Părinți pot depune cereri și reclamații către conducerea școlii și către profesorul clasei, pe care conducerea școlii trebuie să le examineze și să le discute cu organele competente și cu cadrele didactice.

Dacă la nivelul școlii există această reprezentare a părinților în forma asociației de părinți, la nivelul Consiliului părinților comunității școlare sunt trimiși trei reprezentanți. Părinții au dreptul de a formula îndrumări și decizii, la fel ca profesorii și elevii. Subiectele de negociere sunt chestiuni precum bugetul, alegerea materialelor didactice, evenimentele școlare și regulamentul școlii (în zona de autonomie a acesteia).

Există și asociații de stat și/sau federale la care asociațiile de părinți se pot alătura pentru o mai clară susținere a preocupărilor și intereselor.

Pentru reprezentanții părinților elevilor de la nivelul secundar II (AHS-Oberstufe - clasele 9-12) există Asociația Federală a Asociațiilor Părinților din Școlile Medii și Superioare din Austria. Asociația Federală este membru al Consiliului părinților, organismul consultativ al Ministerului Federal pentru Educație, Știință și Cercetare.

BULGARIA

În Bulgaria nu există reglementat în mod specific un „*nivel de educație preuniversitar*”, deci nu există reguli statutare pentru asociațiile de elevi și părinți.

În acest sens, nu există un statut stabilit al unor astfel de asociații.

CIPRU

Potrivit [Legii administrative de reglementare 60/2017 pentru Învățământul Gimnazial](#), adoptată în baza [Legii 12/1965 privind Înființarea Ministerului Educației](#), elevii din învățământul gimnazial au dreptul de asociere și reprezentare în cadrul Consiliilor Elevilor (structură constituită dintr-un număr de 5 elevi aleși).

Membrii Consiliilor Elevilor sunt aleși, în urma unei informări relevante (campanii de informare la nivelul școlii) a tuturor elevilor.

Fiecare clasă are dreptul de a-și alege propriul Consiliu al Elevilor și fiecare elev are dreptul de a fi candidat la poziția de membru al Consiliului Elevilor.

În cadrul Consiliilor și activităților derulate de acestea, elevii dobândesc experiență participativă (proceduri democratice, funcționare instituțională) utilă în dezvoltarea civismului (ca viitoare persoane adulte responsabile).

Părinții și tutorii legali ai elevilor au dreptul să se organizeze și să formeze Asociații de Părinți și Tutori Legali, conform Legii 105 (I)/1992. Aceste asociații sunt înregistrate ca persoane juridice sau ca federații, în condițiile legii.

Fiecare unitate școlară poate menține până la o Asociație a Părinților și Tutorilor Legali, în timp ce fiecare regiune a Republicii Cipru poate menține până la o Federație a Asociației Părinților și Tutorilor Legali.

CROAȚIA

Drepturile de asociere ale elevilor din învățământul preuniversitar sunt reglementate și garantate la nivelul școlilor prin Legea învățământului.

De asemenea, la nivel național funcționează *Consiliul Național al Elevilor*, ca organ consultativ. Este format din 21 de membri, reprezentanți ai consiliilor județene ale elevilor.

Atribuții:

- reprezentarea intereselor elevilor (la nivel național) în tot ceea ce ține de statutul și activitatea lor școlară, de sistemul de învățământ public și de instituțiile importante pentru sistemul de învățământ și pentru elevi;
- grija pentru respectarea obligațiilor, drepturilor și intereselor;
- pregătirea și transmiterea de propuneri către ministrul științei și educației, cu privire la probleme importante pentru elevi, munca și rezultatele acestora în educație;
- propunerea de măsuri de îmbunătățire a condițiilor de activitate în școli,
- asistarea elevilor în îndeplinirea obligațiilor școlare, extracurriculare și de altă natură;
- promovarea elevilor cu nevoi speciale și căutarea de soluții la problemele cu care se confruntă zilnic;
- promovarea spiritului sportiv și combaterea tuturor tipurilor de dependențe nocive în rândul elevilor;
- încurajarea și cultivarea unei culturi a dialogului și a toleranței în rândul elevilor, cu privire la diversitatea națională, rasială și religioasă;
- dezvoltarea cooperării internaționale (în planul activității școlare și al experiențelor subsecvente);
- promovarea spiritului de inovare și cercetare în rândul elevilor;
- consolidarea structurii consiliilor elevilor din Republica Croația și a reprezentării elevilor și, în acest scop, promovarea democrației, transparenței și reprezentativității în rândul acestora;
- aportul la construirea personalității și la consolidarea identității elevilor.

Consiliul Elevilor

- pregătește și face propuneri către conducerea școlilor cu privire la problemele importante pentru elevi, pentru munca lor și pentru rezultatele educației;
- raportează Ombudsman-ului pentru Copii, dacă este cazul, problemele cu care se confruntă elevii;
- propune înființarea de cluburi și asociații ale elevilor;
- propune măsuri pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă în școală;
- propune candidați pentru consiliile municipale, orașenești și județene pentru tineret (elevi);
- cooperează la adoptarea Regulamentului școlar;
- asistă elevii în îndeplinirea obligațiilor școlare și extrașcolare;
- observă și face recomandări în legătură cu protecția socială și stare de sănătate a elevilor;
- îndeplinește alte sarcini determinate de statut și de alte acte cu caracter generale.

În ceea ce privește părinții, aceștia sunt reprezentați în conducerea școlii.

CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ

Constituția Elvețiană garantează drepturi fundamentale, inclusiv libertatea de asociere ([Art. 23 din Constituția Confederației Elvețiene](#)), care permite elevilor, precum și părinților să se asocieze, de exemplu în adunări sau asociații înregistrate. Acest drept nu este pus la îndoială sau contestat în niciun fel.

În plus, Constituția oferă tuturor dreptul de a prezenta petiții, de a demonstra, de a face declarații publice etc. fără a se teme de dezavantaje. În plus, constituția ([art. 11 din Constituția Confederației Elvețiene](#)) și tratatele internaționale (de exemplu, [art. 12 Convenția Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului](#)) acordă copiilor dreptul de a fi audiați și declară că opiniile copiilor li se acordă importanța cuvenită.

În sistemul de învățământ elvețian, responsabilitatea școlilor la nivel preuniversitar revine celor 26 de cantoane (state) și municipalități. În consecință, gestionarea exactă a drepturilor de participare ale elevilor și părinților variază între cele 26 de state, miile de municipalități și școlile individuale.

Ca exemplu, Cantonul Zurich are prevederi legale separate pentru nivelul liceului și cel primar.

- **Liceu:** potrivit legii, elevii pot forma asociații și reprezentanții acestor asociații pot participa la activitatea comisiei care decide asupra principiilor de funcționare a școlii. Reprezentanții elevilor au drept de vot în această comisie, împreună cu profesorii. De asemenea, asociațiile elevilor au dreptul de a depune reclamații și sesizări la Consiliul școlar. Mai multe detalii sunt reglementate la nivelul școlilor individuale.

Legea cu privire la licee: [Mittelschulgesetz \(MSG\) des Kantons Zürich](#): articolele 9, 19, 21, 22

Ordonanță privind liceele: [Mittelschulverordnung des Kantons Zürich](#): articolul 11

- **Școlile primare:** Prevederile legale sunt mai puțin concrete pentru școlile primare, comparativ cu liceele. Un comitet format din președinții Consiliilor elevilor dezbate/decide asupra principiilor generale, în timp ce școlile, în mod individual, definesc detaliile în „conceptele lor de funcționare”, luând astfel în considerare capacitățile diferitelor grupe de vârstă.

Legea cu privire la școala primară: [Volksschulgesetz \(VSG\) des Kantons Zürich](#): articolele 50, 54.

Ordonanță privind școala primară: [Volksschulverordnung \(VSV\) des Kantons Zürich](#): articolele 41, 48, secțiunea 5 (articolele 54-66).

Drepturile de participare ale părinților sunt, de asemenea, reglementate la diferite niveluri (stat, municipiu, școală).

În general, părinții au drepturi mai extinse cu privire la deciziile care îi privesc pe *copiii lor în mod individual*, decât cu privire la deciziile care privesc școala în ansamblu.

ESTONIA

Asociațiile de tineri constituie un segment bine profilat al mediului asociativ național din Estonia; în număr semnificativ există și asociații civice în conducerea cărora sunt implicați tinerii (dar fără a se adresa exclusiv acestei categorii). De regulă, acestea sunt organizații non-profit care activează cu/ într-un anumit scop (scopul poate fi restrâns dar și general, de tipul oportunităților de viață, profesionale etc.).

Prin urmare, tinerii își pot înființa propriile lor asociații. Asociațiile de tineret și structurile echivalente sunt reunite sub cupola *Consiliului Național al Tineretului Eston* (o organizație-umbrelă). Principalele obiective ale *Consiliului Național al Tineretului Eston* constau în a oferi tutelă asociațiilor de tineret (în ceea ce privește formarea opiniilor sociale în favoarea unui mediu legislativ și politicilor pe măsura expectațiilor tinerilor), să reprezinte interesele acestora la nivel național și internațional și să promoveze cultura civică și participativă.

Potrivit articolului 12 alin. (6) din [Legea asociațiilor nonprofit](#), dacă un minor de cel puțin 15 ani devine membru al unei astfel de asociații de tineret conform prevederilor [Legii privind munca pentru tineret](#), consimțământul tutorelui nu este obligatoriu a fi depus la asociația non-profit decât dacă, prin actul constitutiv, se prevede altfel.

Tinerii pot face parte și din Consiliile pentru tineret care pot fi înființate în cadrul comunelor urbane sau comunelor rurale. Conform articolului 9 din *Legea privind munca pentru tineret*:

(1) Obiectivul Consiliilor pentru tineret va fi discutarea problemelor referitoare la tineri care sunt de competența comunelor urbane sau rurale; Consiliile pot face și face propuneri către municipalitatea rurală sau consiliul orășenesc, decurgând din nevoile și interesele tinerilor.

(2) Consiliul pentru tineret se alege în mod democratic, în conformitate cu procedura stabilită de comuna rurală sau de către consiliul orășenesc.

(3) Bazele activității Consiliului pentru tineret se stabilesc de către comuna rurală sau de către consiliul orășenesc.

(4) Comunele sprijină activitățile durabile ale Consiliului pentru tineret, pe teritoriul administrativ al acestora, în conformitate cu procedura stabilită de municipalitatea rurală sau de către consiliul orășenesc.

(5) La solicitarea Consiliului pentru tineret, municipalitatea rurală sau consiliul orășenesc înaintează Consiliului pentru tineret, proiectele de ordine de zi ale ședințelor și proiectele de acte legislative privind tinerii, înainte de desfășurarea ședințelor organelor deliberative locale.

Crearea de noi oportunități de participare, dezvoltarea formelor existente de participare și crearea de rețele în domeniul participării tinerilor la societatea civilă este susținută la nivel național și regional. *Consiliul Național al Tineretului Eston* se așteaptă ca grupurile de participare operaționale, consiliile elevilor, asociațiile de tineret, precum și grupurile informale de tineret și activiștii de tineret, care sunt la

începutul activității, să solicite bani din *Fondul de Participare a Tineretului*. Sumele de sprijin ale fondului nu au o limită superioară și inferioară determinată, dar în medie se situează la 1.500 EUR.

Potrivit articolului 60 alin. (1) din [Legea învățământului de bază și secundar](#), elevii unei școli au dreptul de a decide și de a organiza în mod independent problemele vieții elevilor în conformitate cu actele și legislația adoptată în vigoare. Subsecțiunea (3)-(7) din același articol prevede:

(3) Corpul elevilor are dreptul la:

- 1) formează sindicate și organizații cu alte organisme ale elevilor, pe baza și în conformitate cu procedura prevăzută de legislație, fără a avea statutul de entitate specificată la articolul 5 din *Legea asociațiilor nonprofit* și la paragraful 2 al articolului 5 din [Legea fundațiilor](#);
- 2) poate deveni membru al organizațiilor estone și internaționale sau poate urmări/stabili cooperarea cu acestea prin intermediul unui Consiliu al elevilor;
- 3) hotărăște și organizează toate celelalte chestiuni ale vieții elevilor, care intră în competența organismelor elevilor, în temeiul unui act sau legislații în vigoare.

(4) Corpul elevilor are dreptul de a alege un Consiliu al elevilor, care reprezintă corpul elevilor (în sfera de competență a Consiliului elevului, specificată în statutul Consiliului elevilor) în relațiile interne ale școlii și în relațiile cu alte organizații, instituții și persoane. În activitățile sale, Consiliul elevilor urmărește interesele, nevoile, drepturile și îndatoririle elevilor.

(5) Procedura de constituire, drepturile, îndatoririle, responsabilitățile și regulamentul de procedură ale unui Consiliu al elevilor sunt stabilite în Statutul Consiliului elevului. Corpul elevilor întocmește Statutul consiliului elevilor, cooperând astfel, acolo unde este cazul, cu directorul școlii sau cu angajații școlii desemnați de conducătorul școlii. Corpul elevilor aprobă Statutul Consiliului elevilor, în conformitate cu procedura prevăzută în statutul școlii. Consiliul elevilor înaintea spre aprobare, Statutul Consiliului elevilor, conducătorului unității de învățământ. În termen de 30 de zile de la primirea statutului, conducătorul școlii aprobă Statutul Consiliului elevilor, potrivit actelor, legislației în vigoare și principiilor democratice recunoscute la nivel internațional sau prezintă motive scrise pentru care statutul nu poate fi aprobat.

(6) Toți elevii școlii au dreptul de a participa la alegerea Consiliului elevilor. Conducătorul școlii organizează alegerile primului Consiliu al elevilor în conformitate cu procedura prevăzută în statutul școlii, urmând principii democratice.

(7) Acolo unde este posibil, pot fi alocate fonduri (de la bugetul școlii) pentru finanțarea activităților consiliului elevului, având în vedere nevoile Consiliului și ale elevilor.

În concluzie, părerea unui copil/ tânăr trebuie ascultată și luată în considerare - în familie și la nivel de societate și de stat. Organizațiile și mișcările pentru copii și tineret, îi ajută pe copii să-și facă auzită vocea, iar copiii au dreptul absolut de a participa la activitățile acestor instituții.

Potrivit articolului 73 din [Legea învățământului de bază și secundar](#), părinții sunt membri ai Consiliului de administrație al școlii.

Consiliul de administrație este un organism permanent a cărui funcție este de a asigura activitățile comune ale elevilor, profesorilor, proprietarului școlii, părinților elevilor, absolvenților și organizațiilor, care sprijină școala, în îndrumarea, planificarea și observarea predării și educației, precum și crearea de oportunități mai bune pentru predare și educație. Regulamentul de organizare și funcționare al Consiliului de administrație este stabilit în conformitate cu procedura stabilită de proprietarul școlii. Reprezentanții părinților, absolvenților și organizațiilor care susțin școala, trebuie să alcătuiască majoritatea membrilor Consiliului de administrație. De asemenea, reprezentanții părinților, absolvenților și organizațiilor care susțin școala și care sunt membri ai consiliului de administrație nu trebuie să fie angajați ai școlii.

În conformitate cu articolul 73 alin. (11) din [Legea învățământului de bază și secundar](#), Consiliul de administrație:

- 1) participă la pregătirea Planului de dezvoltare a școlii și își exprimă opinia asupra acestuia, înainte de aprobare;
- 2) își exprimă opinia cu privire la aprobarea și modificarea Statutului școlii;
- 3) își exprimă avizul cu privire la aprobarea și modificarea programului școlar, inclusiv își dă acordul pentru modificarea listei de discipline în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 15 din [Legea învățământului de bază și secundar](#);
- 4) își dă acordul, prin excepție, cu privire la creșterea numărului de elevi în învățământul de bază;
- 5) își exprimă opinia cu privire la proiectul condițiilor și procedurii de admitere a școlii;
- 6) își dă acordul pentru modificarea vacanțelor școlare așa cum au fost acestea stabilite de ministrul competent în domeniu;
- 7) își exprimă opinia cu privire la aprobarea și modificarea regulamentului intern al școlii;
- 8) stabilește procedura de organizare a concursurilor pentru ocuparea posturilor vacante de director, posturi didactice, posturi de specialiști suport și alte posturi în domeniul didactic și al educației;
- 9) își exprimă avizul cu privire la procedura de concurs, organizată pentru ocuparea postului vacant de director de școală;
- 10) își exprimă opinia asupra proiectului de buget al școlii;
- 11) își exprimă opinia cu privire la procedura de evaluare internă a școlii;
- 12) își exprimă opinia cu privire la principiile de remunerare ale școlii;
- 13) își exprimă opinia cu privire la regulamentul intern al unităților internatului;
- 14) face o evaluare a nevoilor și organizării muncii, a activităților de hobby, și dotări de internat;
- 15) își exprimă opinia cu privire la reorganizarea și închiderea școlii;

- 16) îndeplinește alte sarcini care îi sunt impuse printr-o lege sau o legislație emisă în baza unei legi și face propuneri proprietarului școlii pentru o mai bună soluționare a problemelor legate de școală.

Directorul școlii raportează Consiliului de administrație. Elevii și părinții au dreptul de a se adresa Consiliului de administrație al școlii, în cazul unor chestiuni în dispută referitoare la procesul de predare și de educație.

Părinții au și alte asociații. De exemplu, cea mai veche și cea mai mare organizație de părinți, [Uniunea Părinților Estonieni](#) (Eesti Lastevanemate Liit) își propune, prin statut, să reprezinte și să protejeze interesele copiilor și ale familiilor la nivelul întregii societăți.

FINLANDA

[Legea privind învățământul secundar general](#), la secțiunea 33, prevede:

- Furnizorii de educație trebuie să se asigure că elevii dețin mijloacele corespunzătoare de a influența activitățile școlare/ educative și pot să participe la pregătirea deciziilor care privesc statutul lor (al elevilor);
- Toate instituțiile de învățământ vor avea o asociație de elevi constituită din/de elevii instituției respective. Diferitele instituții de învățământ – ale unui/aceleiași furnizor de educație - pot avea și o asociație comună a elevilor;
- Misiunea asociației de elevi este aceea de a promova cooperarea între elevi, de a îmbunătăți potențialul lor de implicare și de exercitare a influenței /opinie, dar și de a dezvolta cooperarea între elevi și furnizorul/ furnizorii de educație. În plus, aceste asociații trebuie să pregătească elevii pentru cetățenie activă și formarea spiritului critic. Furnizorii de educație trebuie să aloce resurse suficiente pentru activitățile asociațiilor de elevi;
- Totodată, furnizorii de educație trebuie să se asigure că este posibil ca elevii să participe și să influențeze problemele din zona lor de interes. Furnizorii de educație trebuie să informeze elevii cu privire la mijloacele disponibile pentru participare și împuternicire;
- Activitățile menționate în lege vor fi planificate ca parte sau împreună cu curriculum-ul specific școlii și alte planuri bazate pe curriculum;
- Obligația generală a furnizorului de educație de a se asigura că elevii au posibilitatea de a influența activitățile furnizorului de educație și dezvoltarea acestuia, precum și pregătirea deciziilor care afectează statutul elevilor;
- Deciziile se referă la curriculum și planurile aferente, precum și la regulile disciplinare ale instituției de învățământ, inclusiv alte posibile decizii, care privesc statutul elevilor. Fiecare instituție de învățământ ar trebui să aibă un consiliu format din elevii săi.

Furnizorul de educație ar trebui să asigure un nivel adecvat al condițiilor de funcționare pentru asociațiile de elevi. Asociațiile de elevi pot, dacă doresc, să se înregistreze ca asociație conform [Legii Asociațiilor \(503/1989\)](#).

Elevii ar trebui să aibă posibilitatea să participe și să influențeze activitățile din afara comunității elevilor. În practică, asemenea alte forme, de participare și influență, ar include îndrumare și diverse sondaje, audieri. Metodele de implementare ar fi la latitudinea furnizorului de educație.

[Legea privind învățământul secundar general](#), în secțiunea 33, prevede cooperarea dintre părinți (tutori) și școală.

În cadrul programului pentru învățământul secundar general, furnizorii de educație trebuie să coopereze cu părinții sau cu cei care au custodia elevilor. Este necesar să se asigure părinților (tutorilor) elevilor, informații suficiente despre performanța elevilor și progresul studiului. Școlile vor consulta elevii și părinții (tutorii) acestora, la intervale regulate, luând la cunoștință de opiniile lor cu privire la activitățile școlii și ale furnizorului de educație.

Agencia Națională pentru Educație este organismul care stabilește principiile-cheie pentru cooperare între familie și școală, în curriculumul de bază. Furnizorii de educație decid asupra implementării cooperării în programa de bază.

Scopul cooperării este de a susține și optimiza condițiile de învățare ale elevilor, dezvoltarea sănătoasă și bunăstarea, precum de a promova incluziunea elevilor și tutorilor.

Tutorilor ar trebui să li se asigure suficiente informații despre munca elevului și despre progresul studiilor. În plus, furnizorul de educație trebuie să examineze periodic opiniile tutorilor elevilor, cu privire la activitățile instituției de învățământ.

[Legea privind educația și formarea profesională \(531/2017\)](#) reglementează, în mod aproape similar, cu privire la abilitarea elevilor și a asociațiilor de elevi în ceea ce privește cooperarea cu tutorii (părinții).

Furnizorii de educație și formare profesională (VET) se asigură că elevii sunt împuterniciți să influențeze activitățile și dezvoltarea furnizorilor de educație (VET) și să participe la pregătirea deciziilor privind elevii și statutul elevilor.

Furnizorii (VET) se angajează să coopereze cu părinții sau cu alte persoane care au custodia unui elev cu vârsta mai mică de 18 ani.

Unele instituții de nivel secundar superior au și o asociație de părinți. Asociațiile de părinți sunt mai frecvente la școlile secundare generale, decât la instituțiile profesionale. O asociație de părinți are obiective comune cu școala (și elevii săi) și sprijină bunăstarea comunității școlare în diferite moduri. Dacă o școală nu are o asociație de părinți, părinții pot propune înființarea uneia.

[Vanhempainliitto \(Liga părinților finlandezi\)](#) este un organism național de cooperare, între familie și școli (instituții de învățământ). Liga părinților finlandezi constă în aproximativ 1.300 de asociații de părinți, care funcționează în școli, licee și celelalte instituții de învățământ.

Vanhempainliitto sprijină și îndrumă asociațiile de părinți din școli, în construirea unei culturi de funcționare comunitare, egale și incluzive. Asociația oferă idei și

instrumente, pentru colaborarea dintre familie și școală, precum și pentru activitate parentală și are o experiență de peste 100 de ani.

FRANȚA

Nu există reguli speciale pentru acest tip de asociere².

- Singura particularitate se referă la capacitatea membrilor asociațiilor care sunt „minori” (sub 18 ani);
- Înainte de împlinirea vârstei de 16 ani membrii asociațiilor trebuie să aibă acordul scris al părinților pentru acte juridice (afiliere, alegerea în consiliu etc.);
- Pentru categoria de vârstă între 16 și 18 ani, părinții sunt informați dar nu trebuie să își exprime un acord prealabil. Cu toate acestea, pot obiecta *a posteriori* pentru anumite acte.

Elevii de liceu pot crea sau se pot alătura unei forme asociative denumite [„La Maison des lycéens”](#) - participând la gestionarea acesteia (Maison des Lycéens -CDM - este un instrument destinat elevilor de liceu care contribuie la dezvoltarea vieții culturale și care oferă elevilor posibilitatea de a se implica în proiecte, de a-și dezvolta autonomia și de a-și asuma responsabilități importante; reunește elevii care doresc să se angajeze în acțiuni civice și doresc să își asume responsabilități în cadrul instituției în domeniile cultural, artistic, sportiv și umanitar).

Textul [Circularei nr.2010-009 din 29 ianuarie 2010](#) stabilește că Asociația „La Maison des lycéens” contribuie la dezvoltarea vieții culturale și la inițierea și realizarea unor proiecte culturale, sportive, umanitare sau civice.

O asociație CDM trebuie să respecte câteva reguli specifice:

- adresa asociației este cea a școlii;
- funcționarea acesteia este autorizată de consiliul de administrația al școlii;
- conturile sale sunt separate de cele ale școlii.

Dacă pentru constituirea unei asocieri [Legea privind contractul de asociere din 1901](#) pare complexă, [asociațiile de tip Junior](#) prezintă mai multă flexibilitate, permițând tinerilor cu vârsta între 12 și 18 ani, să pună în practică proiecte comune în variante asociative (poate fi considerată o formă de asociere simplificată).

Pentru a crea o asociație de tip Junior, trebuie să existe un grup de cel puțin doi minori (fără nicio altă limită referitoare la număr) pentru a pune în practică un proiect și pentru a funcționa de o manieră democratică.

Réseau National des Juniors Associations consiliază tinerii în proiectele de crearea a unor astfel de forme asociative specifice (în fapt este și un mod de a privi, în mod

² <https://www.vie-publique.fr/fiches/24076-quest-ce-quune-association#:~:text=Une%20association%20est%20un%20groupement,chercher%20%C3%A0%20r%C3%A9aliser%20de%20b%C3%A9n%C3%A9fices>

popular, implicarea tinerilor în tot ceea ce ține de interesele vârstei, de păstrarea legăturii între generații și de utilizarea educației non-formale în dezvoltarea culturii participative).

GERMANIA

Înființarea Consiliilor elevilor este obligatorie în toate școlile generale și profesionale din Germania și este reglementată legal la nivelul landurilor; prin urmare, drepturile și îndatoririle Consiliilor elevilor și Consiliilor părinților variază semnificativ în cele 16 state federale³.

Consiliile elevilor reprezintă modalitatea prin care elevii pot să participe la guvernarea școlilor în care învață și la conturarea politicilor școlare. În funcție de reglementările de la nivelul landurilor, există diferite modalități de participare a elevilor:

- reprezentanții clasei, ca prim nivel de reprezentare al elevilor. Ei sunt aleși de către colegii de curs/ clasă și reprezintă interesele colegilor lor;
- reprezentanții școlii – ca nivel de reprezentare al corpului elevilor. Există diferite proceduri electivă disponibile în funcție de legislația statului. În unele landuri, reprezentanții școlii sunt aleși din rândul liderilor clasei; unele școli promovează modele electivă centrate pe elevii activi, altele aleg reprezentantul școlii în mod liber, cu votul majoritar al elevilor.

Consiliul elevilor

Consiliul elevilor reprezintă corpul elevilor în ansamblu. În general, reprezentanții clasei sunt și membri ai Consiliului. În unele landuri, Consiliul elevilor include și reprezentanții școlii și delegați de la alte programe educaționale. Consiliul elevilor are dreptul de a face propuneri la alte conferințe din școală (de exemplu, Conferința profesorilor, Consiliul școlar) sau directorului. În multe state, Consiliul elevilor trebuie să fie audiat atunci când se iau decizii importante care îi afectează pe elevi.

Doar câteva state acordă drept de veto suspensiv Consiliului elevilor. În Bremen de exemplu, reprezentanții elevilor pot opune un veto temporar deciziilor luate în conferința profesorilor și în conferințelor de specialitate. În consecință, organul respectiv trebuie să delibereze și să decidă din nou. În Schleswig Holstein, reprezentanții elevilor au un drept de veto suspensiv în Conferința școlii, dacă resping în unanimitate o decizie.

Adunarea elevilor reunește toți elevii, obiectivul său principal fiind acela de a furniza un cadru valid de informare al tuturor elevilor în legătură cu problemele de actualitate ale școlii. În unele state, adunarea elevilor poate prezenta sugestii Consiliului elevilor și poate prezenta propuneri în fața Consiliului școlar.

³ <https://www.kmk.org/dokumentation-statistik/rechtsvorschriften-lehrplaene/uebersicht-schulgesetze.html>

Consiliile elevilor la nivel regional/federal

Toate statele au prevederi care privesc activitatea și funcționarea consiliilor regionale și federale (practic e un cadru extins în care elevii din diferite școli și din regiuni/localități diferite se întâlnesc pentru a discuta probleme actuale legate de școală și de educație). Nivelul regional permite creionarea unei imagini de ansamblu a problemelor. La nivelul statului federal, Consiliul elevilor este cea mai înaltă formă de participare legală a elevilor.

Părinții în Conferința profesorilor

Unul dintre organele de participare în sectorul școlar este reprezentat de Conferința profesorilor (*Lehrerkonferenz*) în care personalul didactic ia decizii cu privire la instruire și educație, având grijă să nu încalce libertatea/ autonomia individuală a profesorului de a-și ține lecțiile/ a urma procesul pedagogic așa cum crede el/ea de cuviință. Termenul de Conferință a profesorilor se aplică la nivelul școlii – conferința fiind compusă din toți profesorii dintr-o școală - precum și la conferințe mai mici, de exemplu, Conferința profesorilor dintr-un anumit departament sau responsabili pentru o singură clasă.

Între sarcinile Conferinței profesorilor enumerăm, de exemplu, și selectarea manualelor din listele de manuale aprobate de Ministerul educației. În plus, conferința cadrelor didactice este responsabilă și de a decide asupra măsurilor disciplinare individuale, până la excludere inclusiv, în situații de conflict și/sau de încălcări grave ale regulamentelor interioare etc.

În mai multe landuri reprezentanții părinților (și uneori ai elevilor) au dreptul să-și facă cunoscute/ să introducă în dezbatere punctele de vedere proprii și să ia parte la deliberările acestor organisme. Ele nu pot lua parte, de regulă, la discuții și decizii cu privire la notele de acordat în certificate sau dacă elevii ar trebui sau nu să treacă în clasa următoare. În unele landuri, reprezentanții părinților și, după caz, ai elevilor au un consilier care votează în conferințe și care deliberază asupra certificatelor și/sau dacă elevii ar trebui să fie sau nu promovați în clasa următoare. În cadrul conferinței integrale, unde toți profesorii din întreaga școală se întâlnesc, în general, directorul este cel care prezidează conferința și este responsabil pentru punerea în aplicare a oricăror decizii⁴.

⁴ https://www.kmk.org/fileadmin/Dateien/pdf/Eurydice/Bildungswesen-engl-pdfs/dossier_en_ebook.pdf

Părinții în conferința școlii

Pe lângă Conferința profesorilor, există și *Schulkonferenz* (*Conferința școlară*), un organ suplimentar care guvernează cooperarea dintre director și profesori, elevi și părinți, precum și cu partenerii externi, dacă este cazul. Se constituie în diferite moduri la nivel de landuri. Uneori profesorii, părinții și/sau elevii sunt reprezentați în număr egal în Conferința școlară, dar uneori profesorii și/sau părinții sunt mai puternic reprezentați. Conferința școlii este prezidată de directorul școlii sau de un membru ales de conferință. Conferințele școlare au drepturi de consultanță și drepturi de participare (la nivelul landurilor). Legile privind educația conțin diferite seturi de obiective pentru conferințele școlare, dar acestea nu reprezintă reglementări stricte în sens normativ. În cele mai multe cazuri, *Schulkonferenz* este implicată în următoarele domenii:

- organizarea vieții școlare și a predării: regulamente școlare și reguli disciplinare, lecții și pauze, alocarea sălilor de clasă;
- protecția elevilor: prevederi de siguranță rutieră pentru copiii în drum spre și dinspre școală, transportul școlar și prevenirea accidentelor în incinta școlii;
- organizarea de evenimente în afara școlii, dar sub supravegherea școlii, de ex. parteneriate școlare și sejururi la unități rezidențiale din țară, vizite la fabrici și muzee etc., excursii școlare.

Conferința școlară poate trata, de asemenea, teme generale educaționale și de predare, de exemplu cu privire la adecvarea manualelor, cerințele pentru temele de clasă și pentru acasă și standardele pentru acordarea notelor/ evaluărilor. Conferința are puterea de a lua decizii obligatorii pe chestiuni precum supravegherea temelor, grupurile de lucru ale elevilor și desfășurarea de proiecte-pilot. În unele landuri acestea dezbat și aprobă sau resping și în materie de organizare a școlii, divizarea, relocarea sau fuziunea acestora cu o altă școală și proiecte de construcție, precum și mobilierul și echipamentul școlar. Corectiv, acestea dezbat măsuri disciplinare în situații de conflict și consiliere pentru părinți și elevi.

În unele landuri, Conferința școlii are un cuvânt de spus și în alegerea directorului. Autoritatea de care se bucură în acest sens diferă în funcție de landuri. Din motive legale, autoritatea de supraveghere a școlii este aceea care numește efectiv directorul.

Participarea părinților în sectorul școlar

Statul răspunde în mod fundamental de școlarizarea copiilor în temeiul articolului 7, paragraful 1 din [Legea fundamentală](#).

Landurile sunt libere să atribuie Consiliilor părinților drepturi (mai largi sau moderate) de participare la viața și activitatea școlilor (fiecare land are propriul său cadru și propriile politici privind participativitatea părinților/ asociațiilor de părinți).

Părinții își exercită drepturile fie individual, fie colectiv - prin intermediul grupurilor de părinți și al reprezentanților acestora în cadrul altor organe de consultare și decizie din școli.

În general, părinții au posibilitatea de a-și exprima opiniile la două niveluri, nivelul inferior fiind clasa (în formule numite *Klassenelternversammlung* sau *Klassenpflegschaft*), iar nivelul superior fiind școala în ansamblu (în *Schulelternbeirat* sau *Elternvertretung*).

La un nivel superior găsim Consiliile regionale ale părinților - la nivelul autorității locale sau regionale - și, mai sus, organele reprezentative la nivel de land (*Landeselternbeirat*), organizate uneori în funcție de diferitele tipuri de școală.

În cele din urmă, organismele reprezentative se combină pentru a forma un singur *Consiliu federal al părinților* la nivel național (*Bundeselternrat*), cu scopul de a oferi părinților un forum de informare cu privire la evoluțiile din domeniul politicii educaționale și de a consilia părinții în problemele școlare.

ITALIA

Articolul 5-bis din [Decretul 567/1996 \(Regulamentul privind inițiativele complementare și activitățile suplimentare în instituțiile școlare\)](#) prevede existența unui *Forum național al asociațiilor de elevi*. Forumul național pentru cele mai reprezentative asociații de elevi, înființat prin [Decretul ministrului educației și cercetării nr.79 din 11 iulie 2002](#), are ca scop intensificarea participării și activității asociative a elevilor ca formă de exprimare și de reprezentare autonomă și complementară celei instituționale. Natura juridică a asociațiilor este aceea a organizațiilor nonprofit.

Forumul este alcătuit din reprezentanți ai asociațiilor sau confederațiilor asociațiilor de elevi, care urmează o instituție de învățământ secundar superior de stat sau echivalent în anul în curs, nelegate prin statut de niciun partid politic, care dispun de un statut sau de un act constitutiv care exprimă dorința activării în interesul școlii cu respectarea regulilor democrației interne și a principiilor Constituției.

Următoarele asociații de elevi - identificate prin decretul ministerial menționat anterior și recunoscute ca fiind cele mai reprezentative la nivel național - fac parte din Forum: Alternativa elevilor, Acțiunea elevilor, Confederația elevilor, Mișcarea elevilor - Acțiunea Catolică, Mișcarea Elevilor Catolici, Uniunea Elevilor.

Asociațiile sau confederațiile asociațiilor de elevi reprezentative la nivel național pot fi acreditate la Forum, urmând o procedură specifică, pe baza criteriilor de mai jos:

- a) numărul membrilor- asociați să nu fie mai mic de 3000, sau să aibă reprezentanți în consiliile școlare cel puțin 200 de unități, ori reprezentanți în consiliile provinciale menționate la articolul 6 cel puțin 100 de unități, sau chiar numărul de proiecte realizate în conformitate cu prevederile articolului 4 nu mai puțin de 100 de unități. Sunt considerate a fi mai reprezentative și asociațiile sau confederațiile asociațiilor elevilor care, deși nu ating valorile minime indicate mai sus, în două dintre cerințele menționate mai sus au procente care, însumate, dau rezultatul de 100% pe aceleași valori numerice;
- b) prezența pe teritoriul național în nu mai puțin de patru regiuni.

Asociațiile sau confederațiile de asociații depun cererea de acreditare, completată cu documentația necesară, la Ministerul Educației. Cerințele de reprezentativitate descrise pot fi dovedite și prin autocertificare; în acest caz, Ministerul Educației își rezervă dreptul de a efectua verificări adecvate, chiar și prin sondaj, asupra veridicității declarațiilor făcute. Direcția Generală pentru elevi, după finalizarea cercetărilor asupra cererilor și documentației depuse, acreditează în cadrul Forumului, asociațiile sau confederațiile de asociații. Verificarea anuală a criteriilor prevăzute pentru participarea în Forum se delegează Direcției menționate anterior, chiar și în contradictoriu cu asociația sau confederația de asociații în cauză, conform procedurilor stabilite de Forum.

Articolul 5 din [Decretul 567/1996 \(Regulamentul privind inițiativele complementare și activitățile suplimentare în instituțiile școlare\)](#) prevede - *Forumul național al asociațiilor de părinți din școli* - [FoNAGS](#) - ca organism reprezentativ pentru a spori participarea și activitatea asociativă a părinților în școală, precum și pentru a asigura un cadru stabil de consultare a familiilor în problematica elevilor și a școlii. Calitatea juridică a asociațiilor este similară organizațiilor nonprofit. Forumul este format din reprezentanți ai asociațiilor sau confederațiilor asociațiilor de părinți, ai elevilor unei instituții de stat sau echivalente, nelegate prin statut de partide politice sau organizații sindicale, care dispun de un statut sau un act constitutiv ce exprimă voința de a lucra pentru și în interesul școlii printr-un program general, precum și obiectivele activității acestora cu respectarea regulilor democrației interne și a principiilor Constituției. Asociațiile sau confederațiile asociațiilor de părinți reprezentative la nivel național pot fi acreditate la Forum, cu o procedură specifică, care se constată pe baza a cel puțin trei dintre următoarele criterii:

- a) prezența pe teritoriul național în nu mai puțin de patru regiuni, cu o medie de cinci sute de membri pe regiune;
- b) cel puțin doi ani de activitate de la înființare, la data cererii de admitere;
- c) numărul de asociați nu poate fi mai mic de cinci mii (de părinți);
- d) apartenența la Asociația Europeană a Părinților (EPA).

Asociațiile sau confederațiile de asociații depun cererea de acreditare, completată cu documentația aferentă, la Ministerul Educației dovedind cerințele de reprezentativitate și cu o declarație proprie privind îndeplinirea criteriilor; în acest caz, Ministerul își rezervă dreptul de a efectua verificări adecvate, chiar și pe bază prin sondaj, asupra veridicității declarațiilor. Direcția Generală pentru elevi, după finalizarea cercetărilor privind cererile și documentația produsă, acreditează în cadrul Forumului asociațiile sau confederațiile de asociații. Verificarea pe o perioadă de trei ani a îndeplinirii criteriilor cerute se delegează Direcției menționate.

Atribuțiile [FoNAGS](#) sunt stabilite prin [Decretul ministerial nr.14 din 18 februarie 2002](#), care prevede: FoNAGS, reprezintă un loc de întâlnire între Minister, administrație și asociații (formate din cele mai reprezentative asociații de părinți). A fost înființat pentru a spori componenta parentală în școli și pentru a asigura un forum stabil de consultare a familiilor pe problemele școlare.

Pentru implementarea integrală a prevederilor de reglementare, Forumul are următoarele atribuții:

- să încurajeze dialogul între Ministerul Educației și asociațiile de părinți;
- să reprezinte nevoile și propunerile părinților școlii, la care Ministerul Educației se obligă să răspundă în scris, cu motivarea adecvată, cât mai curând posibil;
- să exprime opinii cu privire la actele și inițiativele pe care ministrul intenționează să le prezinte;
- să fie un forum de consultare a familiilor pe problemele școlare și ale elevilor.

FoNAGS este, de asemenea, un mijloc de legătură cu [FoRAGS](#), instituit prin [Decretul 301/2005](#), care îndeplinește aceleași funcții la nivel regional.

FoNAGS se află la sediul Direcției Generale Elevi, Incluziune și Orientare școlară și are propriul regulament intern.

Asociațiile care fac parte din FoNAGS, conform [Decretului directorial 229 din 20 februarie 2020](#) sunt:

- Asociația părinților din Italia;
- Asociația părinților homosexuali;
- Asociația părinților Școlii catolice;
- Coordonarea Asociațiilor familiilor adoptive;
- Coordonarea părinților democrați;
- Asociația familiei și școlii;
- Mișcarea părinților din Italia.

LETONIA

Nu există prevederi referitoare la Consiliile școlare.

La nivelul învățământului superior există Uniunea Studenților din Letonia.

Conform [Legii instituțiilor de învățământ superior](#):

Secțiunea 64.2 Uniunea Studenților din Letonia

(1) Pentru reprezentarea studenților și exprimarea punctelor de vedere, organele de autogovernare studentască ale instituțiilor de învățământ superior înființează Uniunea Studenților din Letonia. Uniunea Studenților din Letonia este o uniune colegială a organismelor de autogovernare studentască în care sunt incluși reprezentanții organismelor de autogovernare studentască din toate instituțiile de învățământ superior acreditate.

(2) Uniunea Studenților din Letonia:

1) oferă opinii cu privire la proiectele de legi și reglementări care au impact asupra intereselor studenților;

2) numește reprezentanți ai studenților în cadrul Consiliul Învățământului Superior și al altor instituții, conform procedurilor prevăzute de legi și regulamente;

3) să asigure reprezentarea organismelor de autoguvernare a studenților letoni în străinătate;

4) rezolvă, în sfera de competență, alte probleme legate de reprezentarea intereselor studenților.

(3) Uniunea Studenților din Letonia are dreptul de a primi informații de la instituțiile guvernamentale de stat și locale și de a participa la activități care au impact asupra studiilor și a drepturilor sau intereselor studenților.

În Letonia, [Legea asociațiilor și fundațiilor](#) reglementează principiile directoare ale asociațiilor. Totuși, legea nu specifică nimic despre organizațiile părinților.

LITUANIA

Potrivit articolului 60 din [Legea Educației a Republicii Lituania \(Nr. I-1489\)](#), conducerea școlii urmărește scopuri educaționale bazându-se pe programele educaționale implementate și pe tradițiile existente în școala respectivă. Organele de autoguvernare ale școlii discută/ dezbate probleme legate de activitatea și finanțarea școlii, în sfera de competență și potrivit prevederilor din statutul școlii. De asemenea, adoptă decizii și ia act de deciziile directorului, exercită supravegherea publică a conducerii școlii. Varietatea și competența organelor de autoguvernare ale școlii, precum și principiile înființării acestora, sunt definite în statutul școlii.

Consiliul școlii este cel mai înalt organism de autoguvernare al școlii, reprezentând elevii, profesorii, părinții și comunitatea locală. Consiliul școlar va răspunde pentru activitatea sa în fața membrilor comunității școlare (a celor care au ales Consiliul școlar).

În școală pot funcționa și alte organe de autoguvernare a școlii - profesori, elevi, părinți, în conformitate cu procedura stabilită în regulamentul școlii.

Scopul acestor asociații este de a stimula elevii să participe la activități comune, de a-i ajuta să facă schimb de informații, de a întări cooperarea, de a promova inițiativele studenților/elevilor, independența și creativitatea, participarea în organele de autoguvernare ale elevilor, pentru a-și dezvolta competențele civice și sociale.

După cum este stabilit la articolul 60 din [Legea educației a Republicii Lituania](#), asociațiile de părinți pot funcționa și în școală în conformitate cu procedura stabilită prin regulamentele școlare.

OLANDA

Nu există prevederi referitoare la Consiliile școlare.

La nivelul învățământului superior există Consilii universitare.

Participarea părinților la viața școlară

Implicarea părinților diferă în funcție de tipul de educație:

- *Învățământul primar*

În învățământul primar, părinții sunt implicați în mare măsură în activitatea copiilor. Școlile apelează adesea la părinți pentru desfășurare unor activități extracurriculare (cum ar fi excursiile școlare).

- *Învățământ secundar*

La gimnaziu copiii sunt ceva mai mari. Ca urmare, distanța dintre părinți și școli devine mai mare (în dimensiunea implicării). Este important ca părinții să sprijine copiii și să sublinieze importanța educației. Părinții pot ajuta/ pot fi consultați, de asemenea, la alegerea modulelor de studiu.

- *MBO - Învățământul secundar vocațional (MBO)*

În învățământul secundar vocațional (MBO), părinții sunt puțin implicați în educația copilului lor (implicare în procesul educativ propriu-zis). Contactul pe care instituțiile MBO îl au cu părinții este adesea legat de probleme specifice, precum absenteismul de la școală. Familia este, de asemenea, importantă în orientarea și alegerea carierei. Și părinții joacă un rol important în lupta împotriva absenteismului școlar și a abandonului școlar.

POLONIA

Dreptul la libera asociere și organizare a elevilor este reglementat prin [Legea educației din 14 decembrie 2016](#).

Potrivit articolului 85, în fiecare școală există o autoguvernare a elevilor, care reprezintă un organism social obligatoriu (în structura școlii publice). Rolul său este de a cultiva și modela simțul responsabilității elevilor în ceea ce privește viața publică și de a democratiza viața școlară. Autoguvernarea elevilor este constituită din toți elevii școlii.

Principiile de selecție și de funcționare ale organismelor de autoguvernare ale elevilor sunt specificate în regulamentele adoptate de toți elevii prin vot egal, secret și universal. Organele de autoguvernare ale elevilor reprezintă singura modalitate de reprezentare integrală a elevilor. Reglementările privind autoguvernarea elevilor nu pot fi în contradicție cu Statutul școlii. Autoguvernarea elevilor nu poate acționa în afara școlii.

În sistemul școlar polonez, pe baza [Legii Educației](#), în fiecare școală există obligatoriu un Consiliu al părinților. Obligația înființării unui Consiliu al Părinților nu se aplică școlilor și instituțiilor publice conduse de persoane juridice, altele decât unitățile administrației publice locale sau de persoane fizice sau școli și instituții care nu sunt publice.

Consiliul Părinților este o entitate integrantă la nivelul școlii, acționând strict în structura și cadrul acesteia. Consiliul nu are personalitate juridică. Prin urmare, nu poate angaja persoane, nu poate încheia contracte etc.

Instituția Consiliului Părinților este reglementată de articolul 83 din lege. Potrivit acestuia, Consiliul Părinților reprezintă părinții elevilor școlii, componența sa fii stabilită în urma unor alegeri care au loc anual.

Alegerile au loc la prima întâlnire a părinților din fiecare an școlar. Consiliile părinților sunt compuse din:

- în școli (altele decât cele de arte) - câte un reprezentant al consiliilor de clasă, ales prin vot secret în cadrul ședinței cu părinții (elevilor clasei respective);
- în școlile de artă – sunt aleși reprezentanți potrivit numărului specificat în statutul școlii – membrii sunt aleși prin vot secret în plenul ședinței cu părinții.

Procedura detaliată pentru desfășurarea alegerilor este stabilită chiar de Consiliul Părinților, în regulamentul propriu. Regulamentul trebuie să includă cel puțin:

- structura internă și modul de funcționare al Consiliului Părinților,
- procedura de desfășurare a alegerilor menționate mai sus,
- regulile de cheltuire a fondurilor Consiliului Părinților.

Competențele Consiliului Părinților:

- 1) formularea concluziilor - Legea acordă consiliilor părinților dreptul de a se adresa tuturor entităților-cheie care funcționează în școală (directorului, consiliului pedagogic, consiliului elevilor) și în jurul școlii (autorității care conduc școala, autoritatea de supraveghere pedagogică) - în toate problemele școlii sau instituției. Aceste concluzii nu sunt obligatorii pentru destinatari.
- 2) putere constitutivă - pe lângă dreptul de a formula orice opinie și propuneri referitoare la școală, actul prevede atribuții speciale pentru consiliu. Una dintre ele rezidă în adoptarea - de comun acord cu Consiliul pedagogic - programului educativ-preventiv al școlii.
- 3) capacitatea de a exprima opinii argumentate asupra anumitor documente de bază ale școlii. Acestea includ:
 - a) programul și calendarul de îmbunătățire a eficienței educației sau a dezvoltării școlii;
 - b) proiectul de plan financiar depus de directorul școlii.

Opiniile nu sunt obligatorii. Pot fi incluse și alte inițiative ale părinților (cum ar fi târguri, licitații, vânzări de produse realizate de părinți în beneficiul școlii etc.).

- 4) alte competențe stabilite de Consiliul Părinților:
 - exprimarea opiniei cu privire la desfășurarea proiectelor școlare (art. 45, paragraful 9 din [Legea educației](#));

- dreptul de a-și numi propriul reprezentant în comisia de selecție pentru funcția de director al școlii (articolul 63, paragraful 14, pct. 2, subparagraful b din Legea educației);
- dreptul de a exprima o opinie obligatorie cu privire la înființarea de activități de către o asociație sau o altă organizație într-o școală (articolul 86, paragraful 2 din lege);
- dreptul de a depune o cerere privind ținuta obligatorie (articolul 100 din lege);
- dreptul de a-și exprima opinia (în cadrul consultărilor) cu privire la introducerea unei supravegheri speciale a localurilor școlii sau a zonei din jurul școlii sub forma unor măsuri tehnice care să permită înregistrarea imaginilor (monitorizare) - articolul 108a din lege;
- dreptul de a solicita și de a primi un aviz cu privire la evaluarea muncii unui profesor (articolul 6a din [Legea din 26 ianuarie 1982 - Carta profesorilor](#), Jurnalul de legi din 2021, punctul 1762).

Consiliul Părinților poate strânge fonduri prin contribuții voluntare și din alte surse (acestea pot include orice inițiativă luată de părinți în afara școlii, cum ar fi târguri, licitații, vânzări de produse realizate de părinți).

PORTUGALIA

După cum se precizează în [Legea fundamentală a învățământului, aprobată prin Legea nr. 46/86, din 14 octombrie \(text consolidat\)](#), în articolul [5.º](#), [21º](#), [25.º](#) și [26.º](#), este permis dreptul de asociere al elevilor din învățământul preșcolar, în cadrul rețelei școlare.

Asociațiile de elevi de la nivel preuniversitar au cadrul legal stabilit prin [Legea nr. 23/2006, din 23 iunie \(text consolidat\)](#), privind regimul juridic al asociațiilor de tineret, respectiv al asociațiilor de elevi. Conform articolului [4.º](#) al acesteia, asociația de elevi se definește ca reprezentând elevii din instituția de învățământ de bază, gimnazială, secundar generală sau profesională respectivă.

[Institutul Portughez pentru Tineret și Sport \(IPDJ\)](#), creat în conformitate cu [Ordinul executiv nr. 98/2011, din 21 septembrie](#), identifică, de asemenea, [toată legislația relevantă](#) cu privire la această problemă.

[Legea nr. 23/2006, din 23 iunie](#), stabilește regimul juridic, printre altele, al asociațiilor, respectiv al asociațiilor de elevi. În temeiul articolului [6.º](#) al acesteia, aceste asociații beneficiază de autonomie în definirea statutului lor, a regulilor lor interne, în alegerea organelor lor de conducere, în gestionarea și administrarea bunurilor respective și în pregătirea planurilor de activitate, în conformitate cu prevederile cadrului legal aplicabil.

[Capitolul III](#) al [Legii nr. 23/2006, din 23 iunie](#), vizează cadrul legal specific al asociațiilor de elevi, iar [Capitolul IV](#) precizează drepturile și îndatoririle acestora.

În ceea ce privește drepturile acestor entități, este important să se menționeze eligibilitatea acestora pentru sprijin ([articolul 12.º](#)), precum și scutirile și beneficiile fiscale ([articolul 14.º](#)). Dreptul de reprezentare al asociațiilor de elevi, cuprins în [articolul 15.º](#), prevede că acestea au dreptul de a fi reprezentate în organele consultative naționale, regionale sau locale cu atribuții în domeniul definirii și planificării politicilor de tineret, precum și în organisme de management partajat în implementarea politicilor de tineret.

În ceea ce privește participarea la elaborarea legislației în domeniul învățământului, cuprinsă în [articolul 17.º](#) al acesteia, asociațiile de elevi au dreptul de a emite avize în procesul de elaborare a legislației în domeniul educației, și anume în ceea ce privește domenii precum definirea, planificarea și finanțarea sistemului de învățământ, managementul școlii, accesul la învățământul superior, acțiunea socială școlară și planul de studii, restructurarea și crearea de noi grupări și arii curriculare sau clase. Aceste proiecte de inițiative legislative sunt transmise asociațiilor de elevi, pentru ca acestea să-și poată exprima opinia.

[Articolul 18.º](#), privind participarea la viața școlii, se referă la dreptul de consultare al organelor de conducere a școlii, în relația cu asociațiile de elevi, în diverse aspecte precum proiectul educațional al școlii, regulamentul intern, planurile de activitate, bugetul, proiectele de combatere a eșecului școlar, evaluarea, acțiune socială școlară, organizarea de activități de completare a curriculumului și sportului școlar și gestionarea spațiilor pentru unele echipamente școlare.

Trebuie evidențiat și dreptul la informare, cuprins în articolul [18.º-A](#), care se referă la dreptul de a obține informații și lămuriri, de la organele de conducere ale unităților de învățământ, cu privire la problemele de interes pentru elevi sau comunitatea școlară.

În temeiul [Ordinului executiv nr. 372/90, din 27 noiembrie⁵](#), asociațiile de părinți își propun să apere și să promoveze interesele membrilor lor în toate problemele legate de activitatea de educație și predare a elevilor de la nivelul elementar sau a elevilor de gimnaziu, public, privat sau cooperativ.

În articolul 9.º al ordinului menționat, referitor la drepturile asociației de părinți, se precizează că:

În ceea ce privește unitatea de învățământ:

- participă la definirea politicii educaționale în instituția de învățământ;
- participă la administrarea și conducerea instituțiilor de învățământ;
- se întâlnesc cu organele de administrație și conducere ale unității de învățământ, pentru a monitoriza participarea părinților la activitățile școlare;
- distribuirea și publicitatea documentelor de interes pentru asociațiile de părinți din instituția de învățământ;

⁵ Altered by the [Executive Order n.º 80/99, of 16 March](#), the [Law n.º 29/2006, of 4 July](#) and the [Law n.º 40/2007, of 24 August](#).

- beneficiază de suport documentar care urmează să fie asigurat de unitatea de învățământ sau de către serviciile competente ale Ministerului Educației.

La nivel național, regional sau local:

- dezbate/ discută modul de definire al politicii educaționale;
- sunt reprezentate în organisme consultative din domeniul educației, la nivel local, precum și în organisme consultative la nivel regional sau național, cu competențe în domeniile definirii și planificării sistemului de învățământ și articularea acestuia cu alte politici;
- beneficiază de dreptul de difuzare prin serviciile publice de radio și televiziune;
- solicită acele informații de la organele administrației centrale, regionale și locale care le permite să monitorizeze definirea și implementarea politicii educaționale;
- beneficiază de sprijinul statului, prin administrația centrală, regională și locală, pentru realizarea scopurilor sale - în exercitarea activității în domeniul formării, informării și reprezentării părinților și tutorilor;
- participă la elaborarea și monitorizarea planurilor și programelor de educație naționale, regionale și locale;
- inițiază și intervine în proceduri judiciare și administrative cu privire la interesele membrilor săi, în condițiile legii.

În plus, trebuie menționat și dreptul la consultare al asociațiilor de părinți pentru elaborarea legislației privind educația și predarea.

ROMÂNIA

[Ordinul ministrului educației nr 4742 /2016](#), precum și [Legea 1/2011 privind educația națională](#) reglementează modul de constituire și reprezentare a asociațiilor de elevi și părinți.

SLOVACIA

[Actul nr. 596/2003 Coll.](#) privind administrația de stat în educație și autoguvernarea școlii și cu privire la modificarea unor legi, reglementează dreptul de asociere al elevilor după cum urmează:

Consiliul școlar al elevilor

(1) *Consiliul școlar al elevilor* reprezintă elevii de școală primară sau gimnazială și interesele acestora față de director, personalul didactic de nivel superior sau cadre profesionale de nivel superior, precum și pe plan extern.

(2) *Consiliul școlar al elevilor* este înființat dacă cel puțin 30% dintre elevii școlii depun o cerere de înființare la directorul școlii sau dacă înființarea lui este aprobată de Consiliul școlii.

(3) *Consiliul școlar al elevilor* are minim 5 și maxim 17 membri; elevii care au obținut cel mai mare număr de voturi la alegeri vor deveni membri ai parlamentului școlar. Numărul membrilor parlamentului școlar, în scopul primelor alegeri, se stabilește de către solicitanții înființării acestuia sau de către Consiliul școlii. Numărul de membri pentru fiecare alegere ulterioară a parlamentului școlar este determinat de statutul parlamentului școlar, aprobat în ședința constitutivă. La ședința parlamentului școlar participă și un membru al personalului pedagogic, desemnat de directorul școlii, care nu are drept de vot. Rolul personalului pedagogic desemnat este de a supraveghea buna desfășurare a ședințelor și respectarea statutului parlamentului școlii, precum și de a aduce la cunoștința conducătorului școlii, concluziile ședinței parlamentului școlii, împreună cu președintele parlamentului școlar.

(4) Desfășurarea alegerilor este supravegheată de Consiliul școlii, care anunță alegerile pentru parlamentul școlar, în termenul de 30 de zile de la constituirea parlamentului școlar. Școala va publica anunțul alegerilor, procesele-verbale și alegerile pe site-ul său web și pe panoul informativ oficial al școlii. Alegerile trebuie să aibă loc prin vot secret. Consiliul școlii va întocmi procese-verbale ale alegerilor, care vor fi înaintate directorului școlii și Consiliului școlar.

(5) La prima sesiune a parlamentului școlar, președintele acestuia este ales de către membri prin procedura votului secret (calitatea de membru al parlamentului școlar este obligatorie). Alegerea președintelui se face cu majoritatea absolută a voturilor exprimate.

(6) În cazul în care mai mulți candidați obțin același număr de voturi și, prin urmare, locul de membru rămâne vacant, se organizează noi alegeri pentru mandatul respectiv, la care pot candida numai candidații cu același scor. Candidatul care a primit cel mai mare număr de voturi va deveni membru al parlamentului școlar.

Parlamentul școlar:

- a) ia poziție asupra problemelor, propunerilor și măsurilor esențiale ale școlii în domeniul educației,
- b) participă la crearea și asigurarea respectării reglementărilor școlare;
- c) reprezintă elevii în raport cu directorul și conducerea școlii și le transmite opiniile și propunerile acestora;
- d) alege un reprezentant al elevilor în Consiliul școlii (în cazul școlilor medii / școlilor medii pentru elevii cu cerințe educaționale speciale);
- e) cooperează cu parlamentul municipal al tinerilor și cu consiliul seniorilor, dacă acestea sunt stabilite în municipiu;
- f) recomandă dintre membrii săi parlamentului municipal al tinerilor – aceștia vor reprezenta școala în acest organism, dacă acesta este stabilit în municipiu;
- g) cooperează cu alte parlamente școlare prin parlamentul municipal al tinerilor,
- h) sprijină dezvoltarea elevilor prin participarea la pregătirea unor activități și evenimente informale.

(8) Durata mandatului președintelui și membrilor parlamentului școlar este determinată de statutul parlamentului școlar. Durata mandatului nu poate depăși 18 luni.

(9) Parlamentul școlar poate adopta o rezoluție dacă la ședința sa este prezentă majoritatea absolută a membrilor. O rezoluție valabilă a parlamentului școlar necesită acordul majorității absolute a membrilor prezenți ai parlamentului școlar. O hotărâre valabilă a parlamentului școlar din liceul și școala gimnazială pentru elevii cu cerințe educaționale speciale, privind alegerea și revocarea unui reprezentant al elevilor în Consiliul școlii, necesită acordul majorității absolute a tuturor membrilor parlamentului școlar. În caz de egalitate de voturi, președintele are votul decisiv.

(10) Costurile activităților parlamentului școlar se rambursează din bugetul școlii, de comun acord cu directorul școlii.

[Actul Consiliului Național Slovac nr. 369/1990 Coll. privind înființarea municipală](#), cu modificările ulterioare, reglementează dreptul de asociere al tinerilor după cum urmează:

Partea a doua, „Autorități municipale” (Dispoziție de bază)

(1) Organele municipale sunt :

- a) adunarea municipală,
- b) primarul municipiului.

(2) Adunarea municipală poate înființa și desființa, după caz, organe executive, de supraveghere și consultative, permanente sau temporare, în special consiliul municipal, comisiile, un parlament municipal al tinerilor, un consiliu al seniorilor și poate să le stabilească mandatul; poate înființa și desființa celelalte organe și departamente ale sale, dacă aceasta este prevăzut prin lege specială.

[Actul nr. 282/2008 Coll. privind sprijinul pentru munca pentru tineret...](#), cu modificările ulterioare, reglementează dreptul de asociere al tinerilor după cum urmează:

Parlamentul Tineretului

(1) O persoană fizică, persoană juridică sau adunarea unei unități teritoriale superioare - cu excepția municipiului - poate înființa un parlament al tinerilor.

(2) Componenta parlamentului tinerilor, modul de constituire și rolul acestuia se stabilesc de către fondatorul acestuia prin statut.

(3) Parlamentul tinerilor, în special:

a) discută propuneri privind îmbunătățirea activității pentru tineret sau care au un impact asupra tineretului;

b) cooperează cu alte parlamente școlare sau parlamente ale tinerilor;

c) cooperează cu alte organizații ale tinerilor din Republica Slovacă.

Aceste noi prevederi legale privind participarea tinerilor la politicile municipale și școlare au intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2022. [Legea nr. 488/2021 privind înființarea municipalităților](#) îmbunătățește condițiile de participare a cetățenilor la viața municipalității și în cadrul unităților școlare. Introduce termenul de *parlament municipal al tinerilor* (a se vedea și [Legea nr. 369/1990 Coll.](#)). Se creează (și se clarifică poziția) parlamentele școlare (în locul Consiliului școlar al elevilor conform [Legii nr. 596/2003 Coll.](#)), cărora li se stabilește și rolul în legătură cu parlamentul municipal al tinerilor.

Dreptul de asociere al cetățenilor este reglementat conform [Legii nr. 83/1990 Coll. asupra asociațiilor cetățenilor](#).

Potrivit secțiunii 2 alin. (1), cetățenii pot forma asociații, companii, sindicate, mișcări, cluburi și alte asociații civice, precum și sindicate și asociații în acestea.

În cadrul organelor școlare, părinții pot fi membri ai Consiliului școlar (într-o anumită grădiniță, școală primară sau gimnazială), ai Consiliului școlar municipal și ai Consiliului școlar teritorial (și participă la activitățile acestor organe). Acest drept este reglementat și în [Legea nr. 596/2003 Coll. privind administrația de stat în educație](#), (Secțiunea 25 Apartenența la organele de autoguvernare școlare).

În majoritatea școlilor funcționează asociații de părinți. Membrii acestora sunt părinții elevilor sau reprezentanții legali ai acestora. Aceste asociații sunt înregistrate la Ministerul de Interne al Republicii Slovace ca asociații civice. La înregistrare își prezintă și statutul (trebuie să îndeplinească și cerințele prevăzute de [Legea nr. 83/1990 Coll. asupra asociațiilor cetățenilor](#)).

[Consiliul slovac al „Asociațiilor de părinți din Slovacia”](#), înființat în 1991 ca asociație civică independentă, apolitică, pluralistă, unește și reprezintă asociațiile de părinți existente la nivelul unităților școlare. Scopul său este de a contribui la îmbunătățirea calității educației, de a asigura protecția intereselor părinților/ tutorilor și elevilor, de a

evidenția drepturile și obligațiile ocrotitorilor legali, părinților și copiilor, de a participa la rezolvarea problemelor educaționale, de a genera idei, dezbateri și de a formula/colecta solicitări (de la părinți) cu privire la educația copiilor în unitățile școlare; în același timp cooperează cu organele administrației de stat, cu organele de autoguvernare și cu instituțiile implicate în educația și formarea tinerei generații, asistă la desfășurarea activităților de hobby, susține proiecte ale școlilor și facilităților școlare.

Din 31 martie 1996, Consiliul Slovac al Asociațiilor Părinților este membru cu drepturi depline al Asociației Părinților Europeni (denumită în continuare APE) din Bruxelles, în cooperare cu care participă și la implementarea proiectelor internaționale și la conținutul activităților sale. În prezent continuă să îndeplinească obiectivele.

SLOVENIA

Dreptul de asociere al elevilor din învățământul preuniversitar este reglementat de:

- [Legea privind interesul public în sectorul tineretului \(ZJIMS\)](#) (2010)
 - definește sectorul de tineret ca fiind reprezentat de adolescenții și tinerii adulți de ambele sexe, cu vârsta cuprinsă între 15 și 29 de ani;
 - în conformitate cu ZJIMS, organizația de tineret este o asociație de tineri autonomă, democratică, voluntară și independentă, care le permite tinerilor să câștige experiență (participativă, educativă și de viață), să-și formeze și să exprime puncte de vedere și să desfășoare activități în conformitate cu interesele lor specifice; aceasta este organizată ca entitate juridică independentă (ca societate sau asociație de societăți sau ca parte integrantă a unei alte persoane juridice, și anume o societate, o asociație de societăți, o societate comercială, un sindicat sau un partid politic, cu condiția ca autonomia de funcționare să fi fost consacrată prin actul fondator al persoanei juridice (articolul 3).
- [Legea privind Consiliul Tineretului \(ZMS\)](#) potrivit căreia acest Consiliu este o asociație voluntară a organizațiilor naționale de tineret cu statut de organizație de interes public în sectorul tineretului, în conformitate cu Legea privind interesul public în sectorul tineretului (ZJIMS).

Asocierea în cadrul *Consiliul Național al Tineretului din Slovenia* și în consiliile de tineret ale comunităților locale se bazează pe principiile libertății de asociere, egalității și respectului reciproc al autonomiei fiecărei organizații de tineret. În activitatea sa, Consiliul Național al Tineretului din Slovenia cooperează cu consiliile de tineret ale comunităților locale și cu alte organizații din sectorul de tineret care nu sunt membre ale acestora, precum și cu alte entități în conformitate cu reglementările sale interne și cu alte reglementări (articolul 2).

- [Legea generală pentru gimnaziu \(ZGim\)](#) stabilește modul de organizare al asociațiilor elevilor la nivelul gimnaziului.

- [Legea învățământului profesional \(ZPSI-1\)](#) - privește organizare asociațiilor de elevi în școlile secundare tehnice și profesionale.
- [Legea Asociației Studenților \(ZSKUŠ\)](#) reglementează cu privire la statutul, funcționarea și activitatea comunității autonome a studenților din Slovenia ([Uniunea Studenților Sloveni - SSU](#)) - din 2003, guvernează și [Organizația Studenților Sloveni \(DOS\)](#).

Elevii din învățământul secundar general pot organiza asociații de elevi. O astfel de asociație va funcționa la nivel de școală și de clase și va fi condusă de un comitet format din reprezentanți ai tuturor claselor. Modul de lucru al asociației și al organismelor acesteia sunt stabilite potrivit normelor asociației. Comunitatea elevilor organizează activități și lucrări extracurriculare, având în vedere aspecte legate de activitatea și managementul educațional, dar înaintează și propuneri către organele de conducere ale școlii. Elevii din învățământul secundar general pot forma o asociație generală de școală secundară superioară ([articolul 31 din Legea generală pentru școala secundară superioară - ZGim](#)) .

[Legea învățământului profesional \(ZPSI-1\)](#), care reglementează învățământul profesional inferior, învățământul secundar superior profesional și învățământul secundar superior tehnic, permite, de asemenea, elevilor să organizeze o asociație de elevi la nivel școlar și de clase. Asociația este condusă de un comitet format din reprezentanți ai tuturor claselor și organizează activități și lucrări extracurriculare privind problemele legate de activitatea și managementul educațional, precum și transmiterea de propuneri către organele școlare. Elevii pot forma, de asemenea, o asociație generală de învățământ secundar superior (articolul 61).

Elevii școlilor secundare și profesionale sunt organizați într-o asociație profesională a elevilor din Republica Slovenia, și anume, [Organizația Elevilor din Slovenia \(SSOS\)](#). Organizația reprezintă interesele elevilor și își propune să protejeze drepturile acestora. SSOS funcționează în conformitate cu principiile democrației, transparenței, solidarității, eficienței și utilității publice.

Cel mai înalt organ al SSOS este Parlamentul SSOS, ai cărui membri sunt reprezentanții asociațiilor de elevi din toate școlile secundare din Slovenia. Consiliul SSOS este organul de supraveghere, compus din consilierii SSOS și prezidat de vicepreședintele SOSS. Organul executiv este Biroul SSOS, care gestionează activitatea de fond și de proiect a organizației, fiecare membru al Biroului prezidând unul dintre cele șase Comitete SSOS (*Comitetul PR, Comitetul Educației, Comitetul pentru Integrare și Cooperare Regională, Comitetul Social, Comitetul pentru cultură, sport și activități extrașcolare și Comitetul pentru cooperare internațională*).

Principalele obiective ale SSOS sunt îmbunătățirea situației materiale a elevilor, a mijloacelor materiale necesare muncii în școli, creșterea toleranței, aplicarea criteriilor internaționale de cunoaștere, monitorizarea rezultatelor educației, creșterea cooperării dintre școlile din țară și străinătate, influențarea Adunării Naționale a Republicii Slovenia în adoptarea legislației privind educația, îmbunătățirea calității predării, asigurarea dreptului la o evaluare informală regulată a calității muncii cadrelor didactice.

În 2003, SSOS a intrat sub egida Uniunii Studenților Sloveni (SSU).

Asociația grupurilor de lucru ale Consiliilor de părinți din Slovenia (ZASSS) este o organizație voluntară, neprofesională, neguvernamentală, nepartizantă, independentă și non-profit a Consiliilor părinților, care organizează și pune în aplicare interesele comune ale părinților și copiilor (în ceea ce ține de educație).

ZASSS a fost înființată cu scopul de a promova rolul activ al părinților și de a consolida participarea acestora ca partener egal în sistemul educațional, contribuind astfel la creșterea calității procesului educațional la toate nivelurile instituționale.

Odată cu înființarea ZASSS, Slovenia a statuat paractic existența unei organizații naționale a părinților (definită la articolul 66 alineatul (5) din Legea privind organizarea și finanțarea educației - ZOFVI). În acest fel, părinții sloveni au preluat, organizatoric, formula europeană consacrată.

[Legea privind organizarea și finanțarea educației \(ZOFVI\)](#) prevede la articolul 66 următoarele:

Consiliul părinților

Într-o grădiniță sau școală publică se înființează un Consiliu al părinților pentru a pune în aplicare interesele părinților de o manieră organizată. Grădinița sau școala asigură sprijinul tehnic și financiar pentru activitățile Consiliului.

Un Consiliu al părinților va fi format din reprezentanții claselor (aleși de părinți în ședință).

Directorul convoacă primul Consiliul al părinților. *Consiliul are următoarele atribuții:*

- recomandă programe (peste standardele existente);
- își exprimă acordul cu privire la propunerea directorului privind serviciile peste standard;
- participă la elaborarea propunerii de program de dezvoltare a unei grădinițe sau școli, a planului de învățământ și a regulamentelor școlare și trimite o opinie asupra planului anual de lucru;
- transmite o opinie cu privire la candidații care îndeplinesc condițiile pentru funcția de director;
- discută rapoartele directorului pe probleme educaționale;
- discută plângerilor (sesizările) părinților legate de educație;
- alege reprezentanți ai părinților în Consiliul grădiniței sau școlii, precum și în alte organe școlare;
- poate adopta propriul program de cooperare cu o școală, privind integrarea în mediul local, în special;
- poate constitui un grup/grupuri de lucru tematic, de comun acord cu conducerea școlii;
- desfășoară alte activități, în conformitate cu legea și alte reglementări.

Consiliile părinților pot forma rețele locale sau regionale de Consilii ale părinților.

Rețelele locale sau regionale pot forma o asociație națională de rețele.

SPANIA

Articolul 22 din [Constituția Spaniei](#) reglementează și recunoaște dreptul de asociere în cadrul *Capitolului II al Drepturilor Fundamentale și Libertăților Publice*.

Articolul 7 din [Legea organică 8/1985](#), pentru reglementarea dreptului la educație, stabilește că elevii se pot asocia în condițiile Legii și prevederilor stabilite prin regulament.

Reglementările privind asocierea se regăsesc în [Legea 8/1985, din 3 iulie](#), respectiv [Decretul Regal 1532/1986 din 11 iulie 1986](#), (prin care se aprobă *Regulamentul asociațiilor de elevi* în conformitate cu articolul 7 menționat anterior).

Articolul 7 stabilește că:

„1. Elevii pot adera la asociații, în funcție de vârsta lor, prin înființarea de organizații în condițiile legii și cu reguli care, după caz, se stabilesc prin regulament.

2. Asociațiile de elevi își asumă, printre altele, următoarele scopuri:

- a) să exprime opiniile elevilor în toate problemele care le afectează situația în instituțiile de învățământ;
- b) să colaboreze la activitatea educațională desfășurată în școli și la activitățile complementare și extrașcolare;
- c) să promoveze participarea elevilor în forurile și structurile asociative cu impact asupra sistemului educațional;
- d) să desfășoare activități culturale și sportive și să promoveze acțiunea de cooperare și munca în echipă.

3. Administrațiile din învățământ încurajează exercitarea dreptului elevilor de a forma asociații, precum și formarea de federații și confederații”.

Articolul 4 din [Decretul Regal 1532/1986 din 11 iulie 1986](#), precizează scopurile obligatorii ale acestor asociații:

„Asociațiile de elevi au următoarele scopuri:

- a) să exprime opiniile elevilor în toate problemele care le afectează situația în școli;
- b) să colaboreze la activitatea educațională a instituțiilor de învățământ și la activitățile lor complementare și extrașcolare;
- c) să promoveze participarea elevilor în forurile și structurile asociative ale școlii.
- d) să desfășoare activități culturale și sportive și să promoveze acțiunea de cooperare și munca în echipă;
- e) să promoveze federațiile și confederațiile, în conformitate cu procedura stabilită în legislația în vigoare.

- f) să faciliteze exercitarea drepturilor elevilor recunoscute de legislația în vigoare, și în special de articolul 6 din Legea organică care reglementează dreptul la educație;
- g) asistarea elevilor în exercitarea dreptului de intervenție în controlul și gestionarea școlilor finanțate din fonduri publice;
- h) să faciliteze reprezentarea elevilor în consiliile școlare ale școlilor publice/subvenționate și participarea elevilor la planificarea generală a educației prin organele reprezentative corespunzătoare;
- i) orice alt scop specific și legal prevăzut în statutul lor, cu condiția ca acesta să fie compatibil cu cele de mai sus”.

Articolul 5 din [Decretul Regal 1532/1986 din 11 iulie 1986](#), prevede modului de constituire a unei asociații (necesită semnăturile a cel puțin 5% dintre elevii instituției de învățământ); statutul trebuie să reglementeze cel puțin următoarele puncte de bază:

- a) „a) Denumirea asociației, care trebuie să conțină o referință care o evidențiază și o indicație a instituției de învățământ în care este constituită;
- b) scopurile propuse de asociație, în plus față de cele indicate la art. 4.;
- c) adresa, care va fi cea a unității de învățământ în care învață elevii;
- d) organele de conducere și modul lor de acțiune, care vor fi în toate cazurile democratice;
- e) procedura de admitere și pierdere a calității de membru;
- f) drepturile și îndatoririle membrilor;
- g) resursele financiare prevăzute;
- h) procedura de modificare a statutului acesteia” (Articolul 6).

Articolul 10 din [Decretul Regal 1532/1986 din 11 iulie 1986](#), reglementează și rolul „administratorilor” asociației, care pot fi profesori sau părinți, astfel:

1. „Asociațiile de elevi vor avea doi manageri neremunerați pentru a asigura utilizarea corespunzătoare a resurselor financiare ale acestora.
2. Numirea conducătorilor se face de către Consiliul de Administrație al asociației dintre proprii membri majori, cadre didactice sau părinți ai elevilor școlii.
3. Acțiunile conducătorilor nu pot contrazice acordurile adoptate de organele competente ale Asociației”.

Conform articolului 13, „Participarea elevilor la Consiliul Școlar de Stat se va face prin cele mai reprezentative confederații ale asociațiilor de elevi după numărul de membri”.

Potrivit articolului 34 din [Legea 8/1985, din 3 iulie](#), : „În fiecare comunitate autonomă va exista un Consiliu școlar pe raza sa teritorială, a cărui componență și funcții vor fi reglementate printr-o lege a Adunării Comunității Autonome corespunzătoare. care, în scopul planificării educaționale, garantează în toate cazurile participarea adecvată a sectoarelor în cauză”.

SUEDIA

În Suedia există *Regulamentul privind dreptul elevilor, părinților sau tutorilor* de a participa în domeniul educației. Municipalitățile sunt responsabile de organizarea și administrarea școlilor, în cadrul regulamentului stabilit de parlament și de către guvern. În [Legea Educației](#), [Legea privind mediul de muncă](#) și, de asemenea, în [Curriculum](#) se precizează că elevii au dreptul de a fi informați și de a-și exercita influența în ceea ce privește educația, iar activitatea lor și a asociațiilor (în acest sens) trebuie sprijinită și facilitată. De asemenea, se afirmă că școlile trebuie să ofere tutorilor elevilor posibilitatea de a influența educația. Modul în care este organizată această activitate ține de responsabilitatea fiecărei școli.

Nu există o cerință legală ca școlile să aibă o formă specifică de consiliu sau asociație școlară. Este în responsabilitatea fiecărei școli să organizeze formele prin care elevii au dreptul să influențeze/participe la procesul de educație (în *Legea Educației* se precizează că elevii au acest drept). Se mai prevede că elevii trebuie încurajați în mod continuu să ia parte în mod activ la dezvoltarea educației și să fie ținuti la curent cu problemele relevante. Informațiile și formele influenței/participării trebuie adaptate la vârsta și maturitatea elevilor.

Se mai precizează că reprezentanții elevilor (și ceilalți elevi în general) trebuie să aibă posibilitatea de a discuta problemele comune în timpul unei zile de școală. Un elev ales ca reprezentant în Consiliul elevilor - sau care are un alt angajament ca reprezentant al elevilor - are dreptul la concediul necesar pentru îndeplinirea funcției.

În conformitate cu [Legea Educației](#), tutorilor elevilor li se va oferi posibilitatea de a participa și influența (eventual) activitățile educative (la nivelul școlii obligatorii). Școala și directorul sunt responsabili pentru organizarea acestor forme de participare.

În [Legea privind mediul de muncă](#) se prevede că elevii trebuie să aibă posibilitatea, prin intermediul persoanei responsabile cu educația și/sau formarea, de a participa la activitățile legate de mediul de lucru al școlii, (dacă acest lucru este rezonabil), având în vedere natura educației sau formării și durata lor. Sfera și forma participării elevilor la activitățile privind mediul de lucru al școlii trebuie adaptate ținând seama de vârsta, maturitatea elevilor și alte circumstanțe. Elevii din ultimii ani de școală obligatorie și din școala gimnazială superioară sau din învățământul echivalent sunt reprezentați în activitățile legate de mediul de lucru al școlii, de către reprezentanții pentru siguranța elevilor.

Reprezentanții pentru siguranța elevilor vor fi numiți de către elevi. Entitatea responsabilă de educație trebuie să se asigure că reprezentanții pentru siguranța elevilor primesc pregătirea și concediul necesar pentru funcția lor. Reprezentanții pentru siguranța elevilor au dreptul la informațiile necesare în/pentru îndeplinirea funcției.

În [Legea Educației](#) se mai precizează și că reprezentantul pentru siguranța și bunăstarea elevilor are dreptul la concediul necesar pentru îndeplinirea funcției. Acești elevi, precum și cei aleși ca reprezentanți în Consiliul elevilor sau cei care au un alt

angajament ca reprezentanți al elevilor, au dreptul de a fi compensați pentru lipsa de la instruire din cauza funcției.

În programa școlii (nivelul obligatoriu), problema influenței/participării este extinsă într-un articol specific cu titlul "*Responsabilitatea și influența elevilor*". Capacitatea elevilor de a putea influența și a-și asuma responsabilități în acest sens, ca și implicarea (care ar trebui să privească toți elevii) se consideră ca fiind conforme principiilor democratice. Elevilor trebuie să li se acorde posibilitatea de a influența procesul educativ (întrucât îi privește), trebuie încurajați în mod continuu să participe activ la această chestiune și trebuie să fie informați cu privire la problemele ce îi privesc în mod nemijlocit.

Informațiile și mijloacele prin care elevii își pot exercita influența ar trebui coroborate cu vârsta și nivelul de maturitate. Școala în ansamblu (înțelegând toți cei care lucrează în școală) ar trebui să susțină și să stimuleze capacitatea și dorința elevilor de a participa la activități (și inițierea unor activități) de natură școlară, culturală, socială sau fizică. În plus, în programa școlii se precizează că directorului îi revine responsabilitatea specială de a se asigura că metodele de lucru din școală sunt astfel concepute încât să fie încurajate cele menționate mai sus..

Directorul are și responsabilitatea de a se asigura că sunt funcționale structurile de cooperare între școală și familie, iar părinții primesc informații despre obiectivele școlii, metodele de lucru și diferitele opțiuni alternative.

În programa școlii gimnaziale, [textele despre capacitatea de a influența sunt adaptate nivelului de vârstă⁶](#).

[Agencia Națională Suedeză pentru Educație](#) oferă elevilor și părinților, câteva exemple practice despre cum pot elevii să influențeze activitatea educativ -școlară (influența poate fi exersată prin adresarea unor întrebări despre ce material de studiu să folosească, în ce ritm și în ce secvență ar trebui realizate diferite sarcini, ce forme de lucru trebuie să utilizeze și în ce moduri trebuie raportată o sarcină). Totuși, este responsabilitatea profesorului să se asigure că instrucțiunea tratează corespunzător obiectivele programei. În plus, Consiliile elevilor pot trata și despre alte teme de interes, cum ar fi de exemplu codurile de conduită sau probleme legate de orar. Consiliul elevilor nu ar trebui / nu este recomandabil să ia poziție / să se manifeste în chestiuni politice sau religioase.

Există mai multe organizații naționale (centrale), formate din Consilii ale elevilor. Este posibil ca, independent, Consiliul elevilor școlii să devină membru într-o astfel de organizație centrală. Organizația centrală oferă o gamă de modalități de sprijin membrilor săi și, de asemenea, [încearcă să adreseze problemele școlii și elevilor la nivelul factorilor de decizie](#). Aceste organizații -de la nivel național- au posibilitatea de a aplica pentru obținerea de fonduri de la [Agencia suedeză pentru tineret și societate](#). Organizațiile studenților, precum și organizațiile părinților, au și ele posibilitatea de a aplica pentru obținerea de fonduri de la [Agencia Națională pentru Educație Suedeză](#).

⁶ <https://www.skolverket.se/getFile?file=3984>

UNGARIA

[Legea CXC din 2011 privind educația publică](#) permite elevilor și cercurilor elevilor să formeze un Consiliu al elevilor care să le reprezinte interesele. Crearea unui Consiliu al elevilor nu este obligatorie dar dacă este înființat într-o instituție de învățământ cooperarea cu acesta este obligatorie.

Parlamentul elevilor este un forum de consultare stabilit la nivel național. În conformitate cu [Legea privind educația publică](#), ministrul de resort convoacă Parlamentul elevilor la fiecare doi ani. Parlamentul elevilor este un forum național de informare pentru elevi, în domeniul învățământului public, care analizează punerea în aplicare a drepturilor elevilor și poate adopta recomandări și face propuneri.

Consiliul elevilor

Potrivit paragrafului 48 din [Legea privind educația publică](#), activitatea Consiliului elevilor este asistată de o persoană cu diplomă universitară și cu calificare didactică, numită de conducătorul instituției pentru o perioadă de cinci ani, la recomandarea Consiliului elevilor.

Se solicită avizul Consiliului elevilor:

- a) înainte de adoptarea prevederilor statutare privind organizarea și funcționarea școlii;
- b) înainte de stabilirea principiilor de repartizare a prestațiilor sociale pentru elevi;
- c) înainte de utilizarea fondurilor alocate în domeniul politicilor de tineret;
- d) înainte de adoptarea regulamentului școlii.

Alte reglementări privind Consiliul elevilor sunt cuprinse în [Decretul ministerial 20/2012](#), privind funcționarea instituțiilor de învățământ și utilizarea denumirilor instituțiilor de învățământ public (paragraful 120).

Regulamentul de organizare și funcționare va fi adoptat de Consiliul elevilor (membrii sunt aleși) și aprobat de personalul didactic.

Consiliul elevilor decide, după consultarea personalului didactic, cu privire la:

- a) funcționarea proprie;
- b) utilizarea mijloacelor financiare prevăzute pentru funcționarea sa;
- c) exercitarea atribuțiilor;
- d) programul unei zile lucrătoare (fără ore de predare);
- e) înființarea și funcționarea sistemului informațional;
- f) numirea conducătorului Consiliului, a redactorului responsabil și a personalului redacției sistemului informatic, dacă este stabilit.

Consiliul elevilor poate formula și exprima propuneri cu privire la toate problemele legate de funcționarea instituției de învățământ și problemele specifice elevilor.

Avizul Consiliului elevilor trebuie solicitat în conformitate cu regulile școlii:

- a) la luarea deciziilor asupra chestiunilor care afectează comunitatea elevilor;
- b) la întocmirea și adoptarea rapoartelor de analiză și evaluare a situației elevilor;
- c) cu privire la anunțarea și organizarea concursurilor pentru elevi;
- d) la stabilirea programului clubului sportiv școlar;
- e) la formatul altor activități;
- f) cu privire la organizarea bibliotecii și a facilităților sportive;
- g) în aspectele prevăzute de reglementările instituționale;
- h) cu privire la calitatea meselor școlare asigurate.

Convocarea Consiliului elevilor se inițiază conform reglementărilor stabilite pentru anul școlar.

Consiliul elevilor poate folosi gratuit spațiile și echipamentele școlii pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, cu condiția ca aceasta să nu interfereze cu funcționarea școlii.

Parlamentul elevilor

[Publicația Autorității Educaționale despre drepturile elevilor \(2021\)](#) explică modul în care funcționează parlamentul elevilor:

Consiliile elevilor au posibilitatea de a trimite un reprezentant al școlii la evenimentele parlamentului județean al elevilor - acesta reprezintă interesele și propunerile elevilor școlii la acest nivel. Pe lângă discutarea problemelor de interes, parlamentele elevilor - care se întrunesc anual - aleg și reprezentanții elevilor (care reprezintă problemele și propunerile elevilor din școlile din județ/auto-guvernare la evenimentul respectiv). Parlamentul județean al elevilor alege și trimite un delegat la parlamentul național al elevilor, proporțional cu numărul de elevi din județ.

Parlamentul național al elevilor, ca forum național de informare pentru elevii din învățământul public, analizează punerea în aplicare a drepturilor elevilor și poate adopta recomandări. Scopul parlamentului elevilor este de a face recomandări factorilor de decizie din domeniul educației cu privire la respectarea drepturilor elevilor și totodată, de a le face mai eficiente⁷.

În conformitate cu [Legea educației publice](#), părinții pot avea trei forumuri diferite de consultare, respectiv Organizația parentală, Consiliul școlar și Consiliul instituțional. Secțiunea 73 din lege prevede că:

(1) Părinții pot înființa organizații (asociații) de părinți pentru a-și exercita drepturile și pentru a-și îndeplini obligațiile la grădinițe, școli, licee, cu drept de a-și exprima opinia și de a prezenta propuneri asupra problemelor ce privesc organizarea și funcționarea instituției.

⁷ Oktatási Hivatal [Educational Authority] (2021): [Diákjogi Tudor 2020](#). (Available only in Hungarian.)

(2) Consiliile școlare pot fi înființate pentru a facilita activitatea educațională și didactică în școli și pentru a promova cooperarea personalului didactic, a părinților și elevilor, a întreținătorilor legali, precum și a altor instituții implicate în funcționarea instituției, cu un număr egal de reprezentanți ai părinților, ai personalului didactic și ai Consiliului elevilor.

(3) Părinții, elevii, personalul didactic, administrația locală a sediului instituției, persoanele/entitățile juridice, bisericești pot constitui în școală un Consiliu instituțional pentru reprezentarea intereselor comunităților locale, cu un număr egal de reprezentanți și delegatul întreținătorului.

(4) În cazul în care, nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alin. (3), Consiliul instituțional este compus dintr-un număr egal de delegați din partea părinților, a personalului didactic și a administrației locale a sediului instituției.

Alte reglementări privind forurile de consultare sunt cuprinse în [Decretul Ministerial 20/2012. \(VIII. 31.\) \(Ministerul Resurselor Umane\)](#) privind funcționarea instituțiilor de învățământ și utilizarea denumirilor instituțiilor de învățământ public.

Principalele prevederi ale Decretului Ministerial sunt rezumate astfel:

Organizația de părinți (paragraful 119)

Organizația de părinți adoptă propriul regulament de procedură și plan de lucru și își alege membrii cu majoritate de voturi. Aceasta poate iniția înființarea unui Consiliu școlar și poate decide cine va reprezenta părinții în Consiliul școlar. Acesta va monitoriza aplicarea drepturilor elevilor și eficacitatea activității pedagogice. De asemenea, poate solicita informații de la conducătorul instituției de învățământ cu privire la orice problemă referitoare la comunitatea elevilor. Reprezentanții organizației de părinți pot participa la ședințele personalului didactic cu dreptul de a fi consultați în problemele care privesc comunitatea elevilor.

Consiliul școlar (paragraful 122)

Înființarea Consiliului școlar poate fi inițiată de:

- a) cel puțin 20% din totalul personalului didactic;
- b) de reprezentantul organizației de părinți sau în lipsa acesteia, de către părinții a cel puțin 20% din elevi;
- c) reprezentantul Consiliului elevilor sau în lipsa acestuia, de cel puțin 20 % dintre elevi.

Consiliul școlar trebuie înființat, dacă cel puțin două dintre cele trei părți interesate, menționate mai sus, îl inițiază. Consiliul școlii adoptă propriul regulament de procedură și plan de lucru și își alege membrii. Hotărăște în problemele în care personalul didactic delegă Consiliului școlar dreptul de decizie.

Consiliul școlar participă la examinarea cererilor împotriva deciziilor și măsurilor luate de instituția de învățământ în legătură cu exercitarea drepturilor elevilor și îndeplinirea obligațiilor acestora.

Consiliul școlar își poate da avizul cu privire la toate aspectele legate de funcționarea instituției de învățământ. Avizul Consiliului școlar se solicită înainte de adoptarea programului pedagogic, a regulilor de organizare și funcționare ale instituției de învățământ și a regulilor școlare.

Consiliul școlii poate folosi gratuit spațiile și echipamentele școlii pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, cu condiția ca aceasta să nu interfereze cu funcționarea școlii.

Consiliul instituțional (paragraful 121)

Înființarea Consiliului instituțional poate fi inițiată de:

- a) cel puțin 20% din personalul didactic;
- b) reprezentantul organizației de părinți sau în lipsa acesteia de către părinții a cel puțin 20% din elevi;
- c) reprezentantul Consiliului elevilor sau în lipsa acestuia, de cel puțin 20% dintre elevi;
- d) reprezentantul legal;
- e) reprezentanți ai persoanelor juridice ecleziastice, de care aparține instituția de învățământ;
- f) administrația locală, de care aparține instituția de învățământ;
- g) autoguvernarea minorităților naționale.

Consiliul instituțional își adoptă propriul regulament de procedură și plan de lucru și își alege membri. Hotărăște în problemele în care personalul didactic delegă Consiliului instituțional dreptul de decizie.

Consiliul instituțional își poate da avizul asupra tuturor chestiunilor legate de funcționarea instituției de învățământ. Avizul Consiliului instituțional se solicită înainte de adoptarea programului pedagogic, a regulilor de organizare și funcționare ale instituției de învățământ, a regulilor școlare, a planului de lucru al instituției de învățământ și a încheierii unui contract public de învățământ.

Consiliul instituțional poate folosi gratuit spațiile și echipamentele școlii, pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, cu condiția ca acest lucru să nu interfereze cu funcționarea școlii.

MAREA BRITANIE

În Marea Britanie, politica școlară și educațională este transferată fiecărei țări de origine (Anglia, Scoția, Țara Galilor, Irlanda de Nord). Răspunsul se referă, în principal, la poziția din Anglia, dar au fost menționate și politicile altor țări, acolo unde este cazul.

În Anglia, nu există acte ale Parlamentului sau reglementări care să protejeze în mod specific drepturile de asociere sau libertatea de asociere a elevilor din școală sau mediul educațional.

Deși nu sunt obligate prin lege, multe școli finanțate de stat sau independente (cu plată) au consilii școlare, unde elevii sunt aleși de colegii lor, pentru a le fi reprezentate interesele. Depinde de fiecare școală dacă are un consiliu școlar și cum sunt aleși membrii acestuia, modul de organizare și implicit, rolurile și responsabilitățile acestuia.

În Țara Galilor, guvernul galez are legi mai prescriptive și îndrumări în acest domeniu. [Reglementările din 2005 privind consiliile școlare \(Țara Galilor\)](#) impun ca toate școlile primare (cu excepția grădinițelor și școlilor cu nivel pre-școlar), secundare și școlilor pentru elevi cu nevoi educaționale speciale (SEN), finanțate de stat să înființeze un Consiliu școlar. O circulară a guvernului galez oferă detalii suplimentare despre modul în care ar trebui înființate consiliile școlare și pe ce s-ar putea concentra:

NAW (Welsh Government) Circular 42/2006: [Guidance for Governing Bodies on the Establishment and Operation of School Councils](#)

Reglementările privind Consiliul școlar din Țara Galilor nu impun consiliilor să se concentreze pe anumite subiecte și nici nu le împiedică să acopere anumite subiecte. Îndrumările guvernului galez sugerează, totuși, că preocuparea consiliilor școlare ar trebui să privească probleme precum mesele școlare; transportul școlar; adresarea de solicitări la autoritatea locală pe probleme importante / de interes în domeniu și cu privire la modul în care este condusă instituția de învățământ.

În Marea Britanie, unele școli și colegii care au elevi mai mari (cu vârste între 16 și 18 ani) pot avea syndicate de elevi afiliate la [Uniunea Națională a Studenților \(NUS\)](#).

NUS este o confederație a sindicatelor studenților din Marea Britanie, cu membri din sectoarele școlii, colegiilor de învățământ superior și universităților/învățământului superior.

În Anglia, asociațiile de părinți (sau asociațiile de părinți-profesori, [PTA -Parent Teacher Associations](#), așa cum sunt uneori cunoscute) sunt voluntare. Școlile nu au obligația de a avea astfel de asociații, dar majoritatea au. Ele sunt în general înregistrate ca organizații de caritate, la [Comisia de caritate](#), care este un organism de reglementare.

Rolul principal al [PTA \(Parent Teacher Associations\)](#) tinde să fie strângerea de fonduri, mai degrabă decât reprezentarea ca atare. Strângerea de fonduri poate fi prin încurajarea donațiilor voluntare din partea părinților, organizarea de tombola și concursuri, târguri școlare și zile de distracție etc. Încasările sunt adesea cheltuite pentru activități legate de școală, cum ar fi amenajarea, îmbunătățirile minore ale clădirilor școlii, terenurilor și locurilor de joacă și cumpărarea de echipamente mici.

Școlile din Anglia tind să fie relativ independente de autoritățile locale și de Departamentul pentru Educație (ministerul educației). Ele își gestionează propriile bugete și, de obicei, au și un consiliu de conducere al cărui rol este de a supraveghea/ responsabiliza conducerea școlii. Pentru școlile finanțate de autoritățile locale – consiliile școlare trebuie să fie constituite în conformitate cu Regulamentele de

guvernare a școlii (Constituția) Anglia 2012, cu modificările ulterioare, sau Regulamentele de guvernare a școlii (Federații) (Anglia) din 2012. În mod normal, consiliile de conducere trebuie să aibă cel puțin doi "guvernatori" din rândul părinților, al căror rol este și de a se asigura că vocile și opiniile părinților sunt reprezentate. Îndrumări suplimentare cu privire la rolul părinților "guvernanți" pot fi găsite în [ghidul Departamentului pentru Educație](#) cu privire la această problemă.

Părinții copiilor care frecventează școlile finanțate de stat din Scoția au dreptul, în temeiul [Legii din 2006 privind școlile \(implicarea părinților\) din Scoția](#), astfel cum a fost modificată, să formeze [Consilii pentru părinți](#). Scopul acestora este de a reprezenta opiniile părinților și de a se asigura că părinții sunt implicați în viața școlară și în educația copiilor lor. Există, de asemenea, [Forumul Național al Părinților din Scoția](#), condus de voluntari, care lucrează cu consiliile de părinți locale și reprezintă opiniile părinților la nivel local și național cu privire la chestiuni de politică în domeniul educației. Guvernul scoțian a organizat recent [o consultare publică](#) pe tema orientărilor privind implicarea părinților în activitatea educațională.

CANADA

În Canada - jurisdicție federală cuprinzând zece provincii și trei teritorii - educația este în responsabilitatea provinciilor și a teritoriilor („Legislația privind educația” în [secțiunea 93 din Actul Constituțional, 1867](#)).

Reprezentarea elevilor/studentilor în consiliile sau asociațiile care au impact asupra educației variază în funcție de provincie / teritoriu.

Conform informațiilor Asociației [Ontario Student Trustees' Association \(OSTA-AÉCO\)](#) privind [reprezentarea elevilor în Canada](#), în unele cazuri cum este cel al „Ontario și Nunavut... (acestea) impun prin legislația națională/ teritorială reprezentarea elevilor la nivelul consiliului școlar”.

Conform Raportului 2021 al OSTA-AECO privind [reprezentarea studenților/elevilor în Canada, pe lângă Ontario și Nunavut](#), unele consilii școlare districtuale din Canada au stabilit administratori-elevi sau poziții reprezentative similare.

[În Ontario](#), reprezentanții elevilor sunt aleși direct - de către adunarea generală sau Consiliul elevilor - sau indirect, prin reprezentanții elevilor din cadrul consiliilor sau a grupurilor de conducere a acestora.

Consiliile școlare (cu sistem electiv) trebuie să aibă un sistem cu un singur termen, adică să finalizeze alegerile pentru elevii-administratori până la sfârșitul lunii februarie, în fiecare an, pentru lăsa timp pentru mentorat și tranziție între mandatarii elevilor care vin și cei care pleacă.

Consiliile școlare (elective) care au un sistem cu două mandate trebuie să finalizeze alegerile până la data de 30 aprilie și sunt sfătuiți să eșaloneze termenele mandatariilor elevilor, acolo unde este posibil. Mandatul administratorilor-elevi începe la 1 august - anul în care sunt aleși - și se încheie la 31 iulie.

Proceduri electorale specifice și duratele mandatelor pentru elevi, variază în funcție de politicile consiliului școlar.

În provincia Ontario, învățământul este guvernat, în principal, de [Legea educației](#) și de reglementările cuprinse în aceasta.

[Secțiunea 55 din Legea educației descrie statutul, competențele și responsabilitățile administratorilor-elevi](#), care includ:

- un reprezentant al elevilor nu este membru al consiliului de administrație;
- un reprezentant al elevilor nu are dreptul de a exercita un vot obligatoriu cu privire la nicio problemă în fața consiliului sau oricăror dintre comitetele sale;
- un reprezentant al elevilor nu are dreptul să propună o moțiune, dar poate sugera o moțiune cu privire la orice problemă la ședința consiliului de administrație sau a unuia dintre comitetele acestuia;
- un reprezentant al elevilor nu are dreptul de a fi prezent la o întâlnire cu ușile închise, care implică dezvăluirea de informații intime, personale sau financiare cu privire la un mandatar, un comitet al consiliului, un angajat (sau potențial angajat), un elev sau tutorele unui elev;
- sub rezerva celor de mai sus, un reprezentant al elevilor are aceleași oportunități de participare la ședințele consiliului și ale comitetelor acestuia ca orice alt membru;
- un reprezentant al elevilor are același statut ca membru al consiliului în ceea ce privește accesul la consiliu, resurse și oportunități de formare.

Pe teritoriul Nunavut, [Legea Educației](#), Secțiunea 134 prevede „Participarea studenților” :

“(1) Până la data de 1 octombrie a fiecărui an, elevii din fiecare școală care are elevii înscriși în clasa a 10-a, a 11-a sau a 12-a vor alege un reprezentant al elevilor în cadrul autorității educaționale districtuale.

Rolul de director

(2) Directorul școlii este responsabil pentru desfășurarea alegerilor.

Calificare

(3) Un elev trebuie să fie înscris în clasa a 10-a, a 11-a sau a 12-a pentru a servi ca elev reprezentant.

.....

Participarea reprezentantului studenților

(5) Reprezentantul studenților ales în temeiul prezentei secțiuni are aceleași drepturi și responsabilități ca și membrii autorității educaționale districtuale, inclusiv dreptul de vot.

Remunerația

(6) O autoritate educațională districtuală plătește remunerația și cheltuielile unui elev reprezentant ales conform alin. (1) în conformitate cu reglementările legale în vigoare."

În provinciile în care reprezentarea elevilor la nivelul consiliului școlar nu este obligatorie cum ar fi, de exemplu, în provincia Nova Scoția, [Legea Educației](#) prevede la secțiunea 25 „Elevi – Îndatoriri și drepturi” că:

„Un elev poate participa la deciziile care afectează școala sa prin reprezentare în consilii sau comitete, în conformitate cu politica sau regulamentele centrului regional."

Provincia Alberta are un Consiliu pentru tineret în cadrul ministerului de resort care „constă din aproximativ 40 de elevi de liceu”. Acest consiliu „oferă elevilor oportunități de a împărtăși contribuții și perspective asupra programelor și inițiativelor provinciale”.

Asociații reprezentative ale elevilor din învățământul preuniversitar

În Canada, asociațiile elevilor din învățământul preuniversitar sunt organizații non-partizane și neguvernamentale:

- Federația Elevilor Canadieni din învățământul secundar (FCSS-FESC), înființată în 2012, reprezintă elevii de liceu din sistemul public de învățământ. FCSS/FESC este „o organizație de caritate condusă de tineri, în întregime nepartizană și care își propune să informeze, să educe și, în cele din urmă, să capaciteze elevii de liceu să promoveze inițiative de justiție socială în școlile și comunitățile locale.

Provincia Ontario are două asociații de elevi:

- *Ontario Student Trustees' Association (OSTA-AÉCO)* este „un grup independent, nepartizan, format din reprezentanți ai elevilor aleși democratic din clasele a 11-a și a 12-a”.
- *Regroupement des élèves conseillers et conseillères francophones de l'Ontario (RECFO)* este o organizație care pledează pentru interesele educaționale ale elevilor francofoni din Ontario.

Consiliile elevilor

În Canada, majoritatea liceelor (sau școlilor secundare) au un consiliu al elevilor format din membri aleși de elevii din școală, ale căror interese le reprezintă. Consiliile elevilor servesc ca organisme de consultare cu privire la politicile școlare care au impact asupra elevilor. Ei sunt, de asemenea, implicați în planificarea activităților și evenimentelor pentru elevi și pot organiza activități de strângere de fonduri pentru a sprijini unele programe școlare sau cauze caritabile. Adulții, cum ar fi membrii personalului școlii, acționează - de obicei - în calitate de consilieri ai Consiliului elevilor.

Fiecare Consiliu școlar districtual poate furniza informații despre Consiliile elevilor (de exemplu, [Consiliul Elevilor din Districtul Școlar Limestone](#) și [Politica SM02 a Consiliului Elevilor din Districtul Catolic Școlar Toronto](#)).

În Canada, părinții elevilor din învățământul preuniversitar se pot implica în educația copiilor lor participând la „Consiliul școlar” sau la „Consiliul consultativ al părinților” din cadrul școlii.

În provincia Ontario, pe lângă [Consiliile școlare](#), părinții se pot implica și prin intermediul unui [Comitet de implicare a părinților \(PIC\)](#). (și cercetările sociologice arată rolul benefic al implicării părinților și pentru elevi dar și în ceea ce privește activitatea educativă în general).

PIC-urile lucrează la nivel de consiliu pentru a sprijini, încuraja și spori implicarea părinților în favoarea performanței și bunăstării elevilor.

În temeiul Legii învățământului, [Regulamentul O. Reg. 612/00: Consiliile școlare și comitetele de implicare a părinților](#) prevede înființarea unui PIC, care trebuie să includă: părinții, directorul Consiliului școlar și un administrator. PIC-urile pot alege, de asemenea, să includă reprezentanți ai organizațiilor comunitare, profesori, directori sau alt personal al consiliului de administrație.

Regulamentul consolidează legătura importantă dintre părinți și directorul responsabil de educație al consiliului de administrație și administratori. Este o parte importantă a angajamentului guvernului de a îmbunătăți rezultatele și bunăstarea elevilor, de a reduce decalajul în ceea ce privește rezultatele elevilor și de a construi încrederea publicului în educația finanțată din fonduri publice.

În provincia British Columbia (BC), [secțiunea 8 din Legea școlii](#) prevede un „Consiliu consultativ al părinților” (PAC). Părinții elevilor pot solicita consiliului să înființeze un consiliu consultativ al părinților pentru școala copiilor lor. Confederația BC a consiliilor consultative pentru părinți oferă informații lămuritoare despre consiliile consultative ale părinților: [„Ce este un PAC”](#).

În provincia Quebec, [Legea Educației prevede în secțiunea 96](#) că părinții „decid dacă formează sau nu o asociație de participare a părinților”.

Asociații de părinți din Canada

Asociațiile de părinți sunt organizații independente, non-guvernamentale, non-profit. Câteva exemple sunt:

- [Canadian Home and School Federation](#)
- [People for Education](#)
- [Parents Engaged in Education \(Ontario\)](#)
- [Parent Partenaires en Education \(Ontario\)](#)

S.U.A. (Minnessota)

Legea educației din statul Minnessota prevede următoarele (în domeniul asociațiilor de părinți):

(a) Pentru a promova și susține performanța elevilor, Consiliul școlar local este încurajat să adopte și să implementeze în mod oficial o politică de implicare a părinților și a familiei care să promoveze și să sprijine:

- 1) comunicarea orală și scrisă între casă și școală care este regulată, bidirecțională, semnificativă și purtată în limba maternă a familiei;
- 2) abilitățile parentale;
- 3) părinții sau reprezentanții legali care îndeplinesc un rol esențial în sprijinirea învățării elevilor și în promovarea succesului școlar al elevilor (învățarea acasă și la școală);
- 4) primirea părinților în școală și utilizarea rețelelor care susțin legăturile culturale ale familiilor, căutând sprijinul și asistența acestora;
- 5) parteneriatele cu părinții în adoptarea deciziilor școlii care privesc copiii / elevii și familiile acestora;
- 6) furnizarea de resurse comunitare pentru a consolida școlile, familiile și procesul educativ al elevilor, inclusiv stabilirea unui climat școlar sigur și de susținere prin dezvoltarea și implementarea programelor de prevenire și intervenție în dimensiunea comportamentului interzis (fapte antisociale).

(b) Consiliul școlar care implementează politica de implicare a părinților și a familiei conform paragrafului (a) trebuie să convoace un Comitet consultativ compus dintr-un număr egal de părinți rezidenți care nu sunt angajați districtuali și din cadrul personalului școlar pentru a face recomandări consiliului privind dezvoltarea și evaluarea politicii de implicare a părinților și a familiei a consiliului de administrație. Dacă este posibil, Comitetul consultativ trebuie să reprezinte diversitatea districtuală. Comitetul consultativ trebuie să ia în considerare diversitatea demografică a districtului și barierele existente în calea implicării părinților atunci când elaborează recomandările. Comitetul consultativ trebuie să recomande Consiliului școlar și administrației districtului sau școlii cum pot colabora pentru programele care deservește copiii și adolescenții la:

- 1) înțelegerea dezvoltării copilului și adolescentului;
- 2) încurajarea comunicării sănătoase între părinți și copii;
- 3) gestionarea comportamentului elevilor prin consolidare pozitivă;
- 4) stabilirea unui nivel al așteptărilor în ceea ce privește comportamentul elevilor;
- 5) politici privind limitarea / supravegherea media și internet;
- 6) promovarea rezilienței și reducerea riscurilor pentru copii.

Comitetul consultativ trebuie să prezinte recomandările Consiliului pentru a fi luate în considerare.

(c) Consiliul trebuie să ia în considerare cele mai bune practici bazate pe cercetare, atunci când implementează acest tip de politici.

(d) Consiliul trebuie să revizuiască periodic aceste politici pentru a determina dacă este aliniată cu cele mai recente rezultate ale cercetării privind politicile și practicile de implicare a părinților și cât de eficientă este politica în sprijinirea performanțelor sporite ale elevilor.

(e) Nimic (din această secțiune) nu obligă un district școlar să depășească orice cerință de implicare a părinților sau a familiei conform legii federale.

WEBOGRAFIE

GERMANIA

Asociațiile de părinți:

- [Landeselternbeirat Baden-Württemberg](#)
- [Landeselternausschuss Berlin](#)
- [Landesrat der Eltern Brandenburg](#)
- [Zentralelternbeirat Bremen](#)
- [Zentralelternbeirat Bremerhaven](#)
- [Elternkammer Hamburg](#)
- [Landeselternbeirat von Hessen](#)
- [Landeselternrat Mecklenburg-Vorpommern](#)
- [Landeselternrat Niedersachsen](#)
- [Landeselternbeirat Rheinland-Pfalz](#)
- [GesamtLandesElternvertretung Saarland](#)
- [Landeselternrat Sachsen-Anhalt](#)
- [Landeselternbeiräte in Schleswig-Holstein](#)
- [Landeselternvertretung Thüringen](#)

Federațiile și asociațiile de părinți:

- [Bundeselternrat \(BER\)](#)
- [Bayerischer Elternverband e.V.\(BEV\)](#)
- [Landeselternbeirat Bayern e.V.](#)
- [Landeselternkonferenz NRW](#)
- [Landeselternschaft der Grundschulen in NRW e.V.](#)
- [Landeselternschaft der Gymnasien in Nordrhein-Westfalen e.V.](#)
- [Landeselternverband bayerischer Realschulen e.V.](#)
- [LandesElternVereinigung der Fachoberschulen Bayerns](#)
- [LandesElternVereinigung der Gymnasien in Bayern e.V.](#)
- [LandesElternVereinigung der Wirtschaftsschulen in Bayern e.V.](#)
- [LEiS-NRW e.V.](#)